Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7—Tel. 5.06.70

Kraków
ul. Św. Tomasza 11-a
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 10 groszy za numer
Miesięcznie złotych 2.50
Zagranicą złotych 5.60
Konto P.K.O. w Warszawie Nr. 29.125
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 180

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

KRÓL JERZY VI.

Święto we Francji

Dzisiejszy dzień we Francji będzie dniem wolnym od pracy — z okazji wizyty angielskiej pary królewskiej.

Pierwsze rozmowy

W kołach politycznych podkreślają, że obecność angielskiego ministra spraw zagranicznych lorda Halifaxa da sposoby do odbycia szeregu rozmów politycznych. Lord Halifax będzie podejmowany śniadaniem przez ministra Bonnet'a. W śniadaniu weźmie również udział premier Daladier. Poinformowane sfery francuskie stwierdzają, że wymiana zdań nie będzie posiadała charakteru rokowań i obejmie sprawy bieżące na tle ogólnej współpracy francusko - angielskiej.

Oczy całej Europy zwrócone są na Paryż

Angielska para królewska we Francji

Demonstracja przyjaźni dwuch wielkich demokracyj

W Londynie przed wyjazdem

Wczoraj od wczesnych godzin rannych zebrały się u bram pałacu Buckingham w Londynie nieprzejrzane tłumy ludności, celem pożegnania udającej się do Francji pary królewskiej. Okna pałacu oraz Victoria Street przybrane były kwieciem, oraz flagami o barwach państwowych. Pogoda była piękna i słoneczna. Przejazd królewskiej pary na dworzec Victoria odbył się wśród trudnego do opisania entuzjazmu zgromadzonych tłumów. Król, przybrany w błękitno - złoty mundur admirała floty wojennej, kłaniał się ludności, a obok zaś jego siedziała w samochodzie królowa w czarnej sukni, przybranej białymi kwiatami.

Jest to pierwszy oficjalny wyjazd brytyjskiej pary królewskiej do Francji od roku 1914.

Pierwsze powitanie na ziemi francuskiej

Minister spraw zagr. Francji Bonnet opuścił Paryż o godz. 8,20 udając się do Boulogne Sur Mer celem powitania brytyjskiej pary królewskiej. W pociągu zajął Bonnet miejsce w przedziale wraz z sir Eric Phippsem, ambasadorem W. Brytanji w Paryżu. Rozmowę z ambasadorem rozpoczął min. Bonnet od stwierdzenia, iż czuje się niezmiernie szczęśliwym z możności powitania królewskiej pary brytyjskiej w chwili wkroczenia na ziemię francuską.

PAŁAC ELIZEJSKI — SIEDZIBA PREZYDENTA REPUBL. FRANC.

Yacht królewski „Enchantress" wszedł do portu w Boulogne o g. 12.40. O g. 12.50 angielska para królewska zeszła na ląd.

Całe miasto, ulice, wybrzeże i statki rybackie w porcie udekorowano flagami angielskimi i francuskimi. Do portu przybyły tysiące Anglików, celem powitania monarchów na ziemi francuskiej.

W momencie, gdy jacht królewski wszedł do portu, odbyła się inauguracja pomnika pod nazwą „Brytania", dominującego nad całym portem bulońskim. Na uroczystość odsłonięcia pomnika, mającego upamiętnić braterstwo broni francusko - angielskiej, król Jerzy VI delegował marszałka lorda Cavana, Francja zaś na tej uroczystości reprezentowana była przez marszałka Petaina.

Po uroczystościach powitalnych, które miały nadzwyczaj serdeczny charakter, para królewska udała się pociągiem do Paryża.

W Paryżu

Wizyta angielskiej pary królewskiej wycisnęła całkowicie swoje piętno na obliczu Paryża. Od 2 dni niezliczone tłumy ludności paryskiej i przybyszów z prowincji zalewały główne arterie Paryża, przyglądając się dekoracjom, przygotowanym na przyjęcie królestwa angielskich. Przez pola elizejskie, wielkie bulwary, szczególnie przez bulwar kapucynów pomiędzy Pl. Opery i kościołem Św. Magdaleny, trudno się przecisnąć przez tłumy, a ruch samochodowy odbywa się w tempie 3—4 klm. na godzinę.

Na wszystkich głównych ulicach słyszy się język angielski na równi z francuskim. Napływ gości z Anglji do Paryża obliczany jest na kilkadziesiąt tysięcy.

Specjalny pociąg, udekorowany i ozdobiony herbami angielskimi, przybył do Paryża o godz. 16.50 na specjalnie przebudowany dworzec kolei obwodowej, położony w lasku bulońskim. W chwili, gdy pociąg królewski wjechał na dworzec, zagrzmiała salwa 101 wystrzałów. Na dworcu powitał króla i królową prezydent Lebrun z małżonką w otoczeniu prezesa senatu, prezesa Izby Deputowanych, premiera i członków Rządu. Poza ministrami w otoczeniu prezydenta Republiki znajdowali się: kanclerz kapituły orderu legii honorowej, prefekt departamentu Sekwany, prefekt policji Paryża, prezes rady miejskiej i prezes sejmiku Sekwany. Po powitaniu i odebraniu honorów oddziałów wojskowych na dworcu, wyruszył sprzed dworca w lasku bulońskim korowód 11 samochodów, który przeciągnął dookoła Łuku Tryumfalnego, przez pole Elizejskie i plac Zgody do pałacu d'Orsay, gdzie przygotowane zostały dla pary królewskiej apartamenty.

PREZYDENT LEBRUN

Wizyta adiutanta Hitlera u lorda Halifaxa

Dzienniki londyńskie, jak „Daily Telegraph" i „Daily Herald" donoszą, że przybyły do Londynu adiutant osobisty kanclerza Hitlera, kapitan Wiedemann, miał dłuższą rozmowę z lordem Halifaxem.

„Daily Herald" donosi, że rozmowa, posiadająca cechy ściśle prywatne, nie odbywała się w Foreign Office, lecz w prywatnym mieszkaniu lorda Halifaxa. Głównym tematem rozmowy było, według przypuszczeń tych dzienników, zagadnienie czechosłowackie i kwestja zbrojeń. Kanclerza Hitlera interesować miała również wymiana listów między Daladier a Chamberlainem, której treść zakomunikowana być miała ambasadorowi Włoch Grandiemu, ale nie została okazana ambasadorowi Niemiec.

Pierwsze głosy prasy

Co pisze prasa francuska

Prasa paryska omawia obszernie wizytę króla Jerzego i królowej Elżbiety. Na pierwszych stronicach pism francuskich widnieją fotografie pary królewskiej, małych księżniczek oraz zdjęcia z Londynu. Dzienniki poświęcają również wiele miejsca opisowi dawnych wizyt królowej Wiktorji i królów Edwarda VII i Jerzego V (pisaliśmy o tym obszernie w numerze niedzielnym).

„Petit Parisien" zamieszcza na pierwszej stronie oświadczenie wybitnych osobistości francuskiego życia politycznego, jak: przewodniczących Izby i Senatu, ministrów, arcybiskupa Paryża ks. kardynała Verdier, zwierzchników kościoła protestanckiego, wielkiego rabina Paryża, wybitnych wojskowych, deputowanych, finansistów i przemysłowców, które podkreślają jednogłośnie charakter pokojowy współpracy angielsko-francuskiej.

Prasa angielska o wizycie

Prasa angielska omawia w dłuższych artykułach 4-dniową wizytę pary królewskiej we Francji. Dzienniki zamieszczają szczegółowe programy wizyty oraz obszerne doniesienia swych korespondentów paryskich o nastrojach ludności francuskiej. W artykułach wstępnych prasa londyńska podkreśla znaczenie przyjaźni angielsko - francuskiej oraz opisuje powstanie „Entente Cordiale".

„Times" zaznacza, że przyjaźń angielsko - francuska, która jest podyktowana wspólnotą interesów, nie była nigdy tak ścisłą [illegible] jak obecnie.

„Daily Telegraph" zamieszcza artykuł pióra znanego pisarza francuskiego, członka akademii Andre Maurois. Dziennik zaznacza, że wizyta paryska będzie demonstracją przyjaźni dwuch wielkich narodów połączonych wspólnymi uczuciami i interesami. Następnie wizyta angielskiej pary królewskiej w Paryżu stanie się przyczynkiem do zabezpieczenia pokoju.

Sprawa zamachu na płk. Adama Koca

Upłynął właśnie rok od dnia zamachu w Świdrach Małych pod Warszawą na p. Adama Koca, ówczesnego szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Wracamy do tej sprawy po roku, chociaż nie chcieliśmy dwanaście miesięcy temu, nie chcemy i dzisiaj robić z niej „sensacji politycznej". Sądzimy jednak, że TRZEBA JĄ WYJAŚNIĆ o tyle przynajmniej, o ile organy wymiaru sprawiedliwości i władz [illegible] bezpieczeństwa doszły do jakichś wniosków.

Można, oczywiście, przypuszczać, że śledztwo nie ujawniło motywów zamachu ani środowiska, które było związane z zamachem. W takim razie należy to stwierdzić. Nie wykrycie pobudek czy okoliczności przestępstwa nie przynosi ujmy, gdy trudności okazały się większe, niż umiejętności, dobra wola albo poprostu możliwość wykrycia. Można przypuszczać, że śledztwo trwa dalej. W takim razie należy i to stwierdzić. Nie będziemy pytali o nic przed zakończeniem. Ale trudno przypuścić, że śledztwo wsiąkło w piasek niby krople wody po deszczu. P. min. Grabowski zapewnił w swoim czasie bardzo kategorycznie, że ta trzecia—trudna do przypuszczenia — ewentualność nie wchodzi w rachubę.

Pozostają więc tylko dwie pierwsze.

Dziesięć lat przebywała wśród dzikich zwierząt

W lasach tureckich

ujęto dziewczynkę wychowywaną przez niedźwiedzia

Prasa turecka donosi, że w lasach Brussa udało się myśliwym odnaleźć dziewczynę w wieku 12 — 13 lat, uprowadzoną w swoim czasie przez niedźwiedzia. W chwili porwania dziewczynka miała około 2 lat.

Dziewczynkę umieszczono w domu dla obłąkanych w Bakirkoj (nad Bosforem), gdzie znajduje się pod opieką psychiatrów. Dziewczynka rzuca się na ludzi, drapie i kąsa, wydając pomruki jak niedźwiedź. W pierwszych dniach swego pobytu w szpitalu, dziewczynka zamiast się myć, obliżywała się jak zwierzęta. Obecnie pozwaliła się myć mydłem.

Skutkiem dziesięcioletniego przebywania wśród zwierząt dziewczyna stała się nienormalną i doktorzy nie mają nadziei wyleczenia jej.

Myśliwi, którzy ją złapali, opowiadają, że w chwili ujęcia robiła straszne wrażenie, była bowiem zupełnie naga, przy czym całe jej ciało było porośnięte sierścią, włosy sięgały długości metra, paznogcie zaś były niezwykle długie i zakrzywione. (PAT).

Palestyński wulkan

W dniu wczorajszym zostało w Palestynie zabitych 9 osób, a kilkadziesiąt rannych. W Jerozolimie i Haifie są wszystkie sklepy zamknięte. W północnej Palestynie odbywa się wędrówka całych rodzin żydowskich, które opuszczają o skutek akcji terrorystycznej, szukając bezpiecznego schronienia w [illegible]

Na żółtym froncie

Chinczycy zatapiają japońskie okręty wojenne na Jang Tse

„Rozczłonkowanie" Chin przez Japonię

Agencja Domei donosi, że japońscy lotnicy bombardowali Nanszang, stolicę prowincji Kiangsi niszcząc na lotnisku 7 chińskich samolotów oraz powodując poważne uszkodzenia lotniczych hangarów.

Komunikat sztabu chińskiego donosi, że walki na rzece Jangtse straciły znacznie na nasileniu. Japończycy przeprowadzili szereg ataków w rejonie Chanshania, lecz ataki te zostały odparte.

Lotnicy chińscy dokonali nalotu na okręty japońskie, zakotwiczone na Jangtse, obrzucając je bombami. W rezultacie 5 japońskich okrętów wojennych zostało silnie uszkodzonych.

Południowo - zachodnia część prowincji [illegible]ansi jest ostatnio widownią coraz zaciętszych walk japońsko - chińskich. Komunikat chiński wymienia szereg nazw miasteczek, które przechodziły z rąk do rąk i pozostały obecnie w posiadaniu Chińczyków.

Położona w pobliżu południowo chińskiego portu Swatou wyspa Nama została, według informacji ze źródeł chińskich, ponownie zajęta przez oddziały chińskie. Wyspa była kilkakrotnie ostrzeliwana przez Japończyków. Wśród mieszkańców wyspy są liczne ofiary w ludziach.

Życie w „Trzeciej" Rzeszy

Śmierć w Dachau

Za pozdrowienie socjalistyczne do obozu koncentracyjnego

Żona b. komendanta Heimwehry w Salzburgu, p. Faschinelli, otrzymała wezwanie z Monachium, aby stawiła się tam po urnę z prochami jej męża. Faschinelli aresztowany po 11 marca, został przed kilku tygodniami wywieziony do obozu koncentracyjnego w Dachau, gdzie skończył życie.

ZA POZDROWIENIE SOCJALISTYCZNE DO DACHAU

Przed kilku dniami odjeżdżał z Wiednia transport młodych robotników rolnych na roboty polne do Niemiec. Kilkunastu robotników przy odjeździe pociągu żegnało odprowadzających pozdrowieniem socjalistycznym. Pociąg zatrzymano, a robotników socjalistycznych odstawiono następnym pociągiem do obozu koncentracyjnego w Dachau.

ZA GWIZDANIE „MIĘDZYNARODÓWKI" PÓŁTORA ROKU WIĘZIENIA

Sąd w Berlinie skazał pewnego robotnika na półtora roku więzienia za to, iż w czasie pracy gwizdał „Międzynarodówkę".

DZIAŁACZE KATOLICCY Z AUSTRII UMIESZCZENI W DACHAU

Aresztowani bezpośrednio po 11 marca czołowi działacze katoliccy w Austrii, redaktor miesięcznika „Die Berichte" Hoborek, gen. sekretarz Akcji Katolickiej Górnej Austrii, dr. Ohnmacht, redaktor „Freie Arbeitsstimme", Kuderna, prof. Bernhard z Salzburga oraz prezes krajowej dyrekcji finansowej w Salzburgu, Kempter, zostali wywiezieni do obozu koncentracyjnego w Dachau.

Francja przeciw machinacjom Chamberlaina z Mussolinim

Sensacyjny list premiera Daladiera

w przededniu wizyty angielskiej pary królewskiej w Paryżu

Ze szczegółów, jakie stają się obecnie wiadome o wymianie listów między Daladierem a Chamberlainem (pisaliśmy już o tej wymianie listów) wynika, że list premiera Daladier był wprost sensacyjny.

Premier Daladier miał przede wszystkim poruszyć w swoim liście zagadnienie stosunków włosko-francuskich i wyrazić pogląd, że poczynienie przez Wielką Brytanię jakichkolwiek koncesyj na rzecz szybszego wprowadzenia w życie porozumienia włosko-brytyjskiego, doprowadziłoby do takiej sytuacji, w której Mussolini nie byłby dostatecznie zainteresowany w poszukiwaniu poprawy również stosunków pomiędzy Włochami a Francją. Premier Daladier wyrażał nawet obawy, że polityka włoska zmierzać może do zabezpieczenia porozumienia z W. Brytanią po to tylko, aby stworzyć pozory, że pomiędzy obie wielkie demokracje zachodnie został wbity klin, utrudniający im ścisłą współpracę w dziedzinie międzynarodowej.

Daladier

Oszustwo z nieinterwencją

Mussolini sam pisze o interwencji Włoch w Hiszpanii

W drugą rocznicę wybuchu rebelii w Hiszpanii, Mussolini wysłał do gen. Franco następującą depeszę:

„Z okazji 2-ej rocznicy waszej narodowej rewolucji, która w trzecim roku swego trwania uświęcona [illegible]

Mussolini

[illegible] przyjąć wyrazy szczerej sympatii i podziwu, które żywi naród włoski. WŁOCHY FASZYSTOWSKIE SĄ DUMNE, ŻE PRZYCZYNIŁY SIĘ DANINĄ KRWI DO WASZEGO ZWYCIĘSTWA nad destrukcyjnymi siłami w Hiszpanii i Europie. Po [illegible] dzielą nas w jakiejkolwiek dziedzinie, krew naszych legionistów wylana bratersko i dobrowolnie [illegible] waszych wspaniałych [illegible] stworzy nierozerwalne węzły [illegible] jaźni między naszymi obu [illegible] mi. Arriba Espagna".

(—) MUSSOLINI

Przez pomyłkę... przeleciał Atlantyk

Szaleńczy lot

Z Ameryki do Europy na starym aparacie bez radia i nowoczesnych urządzeń

Amerykański lotnik Douglas Carrigane, który przeleciał przed kilku dniami na aparacie starej konstrukcji kontynent amerykański na przestrzeni Long Beach — Nowy Jork, postanowił w ubiegłą sobotę przebyć tę samą trasę w kierunku powrotnym, ale z powodu wyjątkowo nieprzychylnych warunków atomsferycznych spędził on noc z soboty na niedzielę w samolocie, odkładając swój start do rana.

W niedzielę o świcie Carrigane wystartował nagle, biorąc kierunek na Europę przez Atlantyk. Start Carrigane wywołał duży niepokój w amerykańskich kołach lotniczych. Posiadał on bowiem tylko 1450 litrów benzyny, a jego aparat nie został nawet wyposażony w instalację radiową, pomijając już fakt, że samolot nie posiadał żadnych technicznych urządzeń, koniecznych dla dalekich lotów.

Na szczęście szaleńczy ten lot zakończył się pomyślnie. Lotnik wylądował w poniedziałek o godzinie 14.30 w miejscowości Baldonnel w Irlandii. Przelotu dokonał Corrigan w ciągu 28 godzin i 13 minut.

Douglas Corrigan oświadczył dziennikarzom, że do Irlandii dostał się przez pomyłkę. Wystartował on z lotniska nowojorskiego, aby udać się do Los Angeles, lecz przez pomyłkę, której nie umie wytłumaczyć, poleciał on w stronę Europy.

W Czechosłowacji

Prez Benesz

Prasa czeska donosi, że prace nad statutem narodowościowym mają być zakończone w tym tygodniu. Komitet polityczny rady ministrów będzie obradował w permanencji w ciągu całego tygodnia. Obradom Rządu ma przewodniczyć prezydent Benesz.

500 księży anglikańskich odprawia nabożeństwa za dusze

ofiar faszystów w Hiszpanii

Natarcie faszystów na odcinku Sarrion znacznie osłabło

Ataki faszystowskie na odcinku Sarrion trwały w ciągu całego poniedziałku, ale pod wieczór natarcie znacznie osłabło. Ofensywa faszystów bardzo starannie przygotowana i wspomagana przez olbrzymie ilości broni pancernej i artylerii, nie osiągnęła zamierzonego celu. Jedynym sukcesem wojsk faszystowskich było zdobycie miasta Sarrion, ale ten sukces został okupiony olbrzymimi stratami w materiale ludzkim i sprzęcie wojennym. Dzięki bohaterskiej i pełnej poświęcenia obronie republikańskiej, natarcie faszystów rozwija się bardzo powoli. O każdą piędź ziemi staczane są krwawe walki.

NIEUDAŁY NALOT NA WALENCJĘ

Agencja Havasa donosi: W poniedziałek o świcie usiłowało 5 samolotów faszystowskich dokonać nalotu na Walencję. Lotnicy faszystowscy zmuszeni do odwrotu przez artylerię przeciwlotniczą, zrzucili bomby na dzielnice otaczające port. Wyrządzone szkody są znaczne. Inna eskadra faszystowska, złożona z 5-ciu samolotów, bombardowała obiekty wojskowe na drodze z Sagonte do Walencji.

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE ZA DUSZE OFIAR FASZYSTÓW

W poniedziałek odbyło się w Londynie w kościele św. Klemensa nabożeństwo żałobne za dusze ofiar faszystów w Hiszpanii.

Specjalne manifesty arcybiskupa Westminsteru, biskupa Carey i innych wybitnych osobistości Anglii były rozdawane w olbrzymich ilościach wśród tłumów.

500 księży i duchownych w innych dzielnicach Anglii postanowiło zorganizować podobne nabożeństwa w następnych dniach.

Wylewy rzek

na Śląsku, pod Bydgoszczą, Toruniem i Włocławkiem

W nocy z niedzieli na poniedziałek szalała nad Śląskiem niezwykle gwałtowna burza z piorunami, która wyrządziła wielkie szkody, zwłaszcza w zasiewach. Niezwykle gwałtowny przebieg miała burza nad powiatem cieszyńskim, gdzie wystąpiły z brzegów potoki, zalewając znaczne przestrzenie. Wszystkie domy nad potokiem Puńcówka zostały ewakuowane. Plony rolne zajętych klęską powodzi terenów, zostały kompletnie zniszczone.

⁂

Przybór wody na Wiśle pod Bydgoszczą, Toruniem i Włocławkiem jest coraz większy. Kulminacja nastąpi we Włocławku i Toruniu dnia 20 b. m., w Bydgoszczy dnia 21 b. m. W chwili obecnej stan wody we Włocławku wynosi 3,5 mtr. ponad normalny, w Toruniu 2,76, w Bydgoszczy 2,67.

Nawałnica nad Łodzią

Przedmieścia pod wodą

W nocy z poniedziałku na wtorek przeszła nad Łodzią silna burza połączona z gwałtowną ulewą. Straż pożarna wzywana była do sześciu pożarów, spowodowanych przez pioruny. Przez pół godziny niemal nie milknął odgłos piorunów. Ulewa wyrządziła poważne szkody. Na przedmieściu Bałuty zalanych zostało wiele suteryn i niżej położonych mieszkań.

Burza nad Gdańskiem

Nad terytorium W. M. Gdańska przeszła nadzwyczaj silna burza, połączona z ulewnym deszczem. Dopływ prądu elektrycznego na przedmieściach oraz w Sopotach i pozostałych mniejszych miejscowościach był przerwany aż do rana.

W miejscowości Kowal piorun uderzył w wielki słup o wysokim napięciu elektrycznym, powodując pożar. W Warczu piorun wzniecił pożar, który strawił stodołę wraz z inwentarzem.

Poza tym burza wyrządziła znaczne szkody na polach i uszkodziła przewody telefoniczne. Ofiar w ludziach nie było.

Zgon królowej Marii

Znowu żałoba na dworze angielskim

W poniedziałek zmarła w Sinaia królowa Maria rumuńska. Jak wiadomo królowa była od dłuższego czasu chora na wątrobę i przebywała ostatnio w sanatorium „Weisser - Hirsch" pod Dreznem.

W ubiegły czwartek królowa wyjechała do kraju, przejeżdżając w piątek terytorium polskie. W Czerniowcach pociąg królowej został zatrzymany na 12 godzin, ponieważ chora dostała silnego krwotoku. W poniedziałek nastąpił wewnętrzny wylew krwi, który był bezpośrednią przyczyną śmierci.

Śmierć królowej Marii rumuńskiej, która posiadała tytuł księżnej Wielkiej Brytanii i Irlandii i była wnuczką królowej Wiktorii pociągnie za sobą oficjalną żałobę dworu angielskiego.

Katastrofa pod Biegunem

Wodnosamolot norwesko-francuskiej ekspedycji, bawiącej nad Oceanem Lodowatym spadł podczas lotu z Oslo do Aalesund na wysokości Losna na północ od Lillehammer. Pilot zdołał się uratować, docierając wpław do brzegu.

Statek zaginął bez śladu

Statek żaglowy linii Hamburg — Ameryka „Admiral Karpfanger", który brał udział w australijskich regatach, zaginął bez śladu. Widziano go po raz ostatni, gdy w dn. 8-go lipca opuszczał port Germein, udając się do Anglii. Linia Hamburg — Ameryka wysłała na poszukiwanie zaginionego żaglowca statek „Leuna" z poleceniem udania się do Australii i opłynięcia przylądku Horna. Równocześnie zwrócono się do marynarki chilijskiej z prośbą o czynienie poszukiwań za „Admiral Karpfanger". Poszukiwania trwać będą prawdopodobnie kilka tygodni.

Wstrząsy podziemne w Alpach

W Alpach jurajskich nastąpił szereg wstrząsów podziemnych. W Grenoble, Embrun i Guillestre doznały domy nieznacznych uszkodzeń.

Auto wpadło do kanału

Koło miejscowości Landquart przy wejściu do doliny Praetigau w Szwajcarii auto, w którym jechało pięć osób, z niewyjaśnionych na razie przyczyn, wpadło do kanału. Cztery osoby utonęły.

Pociąg najechał na autobus

Na jednym z przejazdów w pobliżu stacji kolejowej Coquimbito w prowincji Mendozie (Argentyna) manewrująca lokomotywa najechała na autobus, doszczętnie go druzgocąc. Jedenaście osób zginęło na miejscu, pięć w stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala, gdzie walczą ze śmiercią. Zderzenie nastąpiło wskutek defektu w motorze autobusu, który przestał działać w chwili przejazdu przez tor kolejowy.

Polityka faszyzmu międzynarodowego

W obliczu zbliżających się „miesięcy krytycznych"

W kołach politycznych Europy zachodniej określają miesiące sierpień i wrzesień, jako „**ponowny okres niebezpieczny**".

Prace Rządu Czechosłowackiego nad statutem narodowościowym dobiegają końca. Nie ulega wątpliwości, że propozycje Pragi **nie będą się pokrywały** z żądaniem partii Henleina, t. j. ściślej mówiąc, z żądaniem „Trzeciej" Rzeszy. Czechosłowacja **nie może**, skoro chce zachować byt samodzielny, udzielić zgody na osobną (w jakiejkolwiek formie) armię hitlerowską w kraju Sudetów, ani też **nie może**, skoro nie chce przeobrazić części własnego państwa w prowincję „totalizmu" hitlerowskiego (na wzór „wolnego" miasta Gdańska) udzielić zgody na przekazanie partii Henleina państwowej administracji politycznej i policyjno-sądowej w kraju Sudetów.

W tych warunkach **zaostrzenie konfliktu** wydaje się nieuniknione.

Społeczeństwo polskie powinno przygotować siebie samo do postawy, która —adnie zająć, jeżeli powstaną istotnie duże trudności. Wydaje mi się, że i w ciągu krytycznych dni majowych **instynkt polskiej racji stanu** wypowiedział się otwarcie i jasno w nastrojach polskich mas pracujących i w mieście i na wsi. W toku kilku tygodni ubiegłych nastąpiło pogłębienie tej świadomości, że idzie o rzeczy naprawdę poważne.

Bardzo wyraźnie postawiła redakcja „**Przeglądu Powszechnego**" sprawę w zeszycie 7—8 za lipiec i sierpień. „Przegląd Powszechny" wyraża poglądy miarodajnych niewątpliwie kół Kościoła katolickiego w Polsce; wydają go i kierują nim w sensie ideowym ojcowie jezuici. Nie twierdzę, by „Przegląd Powszechny" reprezentował kiedykolwiek przed tym koncepcję „rozbrajania się psychicznego" Polaków wobec kierunków ekspansji metod działania „Trzeciej" Rzeszy. Nigdy wszakże, jeżeli mnie pamięć nie myli, nie wystąpił z tak nie dwuznaczną i jaskrawą w sformułowaniach przejrzystych **analizą sytuacji międzynarodowej**.

Punkty naczelne tej analizy, dotyczące koncepcyj, planów, ewentualnych zamierzeń hitleryzmu, **zgadzają się** nagół z oceną i z poglądem, któremu dawaliśmy wyraz niejednokrotnie na szpaltach polskiej prasy socjalistycznej. Wnioskował bym stąd, że ocena nasza nie koniecznie musiała nam być „narzucona" przez... Międzynarodówkę. Różnimy się natomiast z „**Przeglądem** Powszechnym" i — zresztą — z dużą częścią naszej dyplomacji „zawodowej" co do jednej sprawy **bardzo zasadniczej**.

„Przegląd Powszechny" robi wszystko, co może, by **ominąć problem faszyzmu międzynarodowego**, t. zn. problem „osi" Rzym — Berlin — Tokio plus „wasale". Z relacji organu teoretycznego ojców jezuitów wynikałoby, **że nie jest** znowuż zadaniem aż tak bardzo trudnym **przeciwstawić** Rzym — Berlinowi. Wystarczyłoby... po święcić Hiszpanię... na rzecz Mussoliniego. „Przegląd Powszechny" twierdzi nawet (na str. 165), że „Trzecia" Rzesza rozmyślnie posłała swoje eskadry lotnicze celem bombardowania angielskich statków handlowych na wodach hiszpańskich, a to po to, by utrudnić p. Chamberlainowi „poświęcenie Hiszpanii", byle „odciągnąć" Rzym od Berlina.

W tym punkcie myślenie logiczne „**Przeglądu Powszechnego**" **załamuje się**, tak samo, jak załamują się w innych środowiskach Polski, które związały swój los z nadzieją na triumf tych prądów ideologicznych **nazwiska: Hitler, Mussolini, Horthy i t. d. Nie można powtarzać, niczem papuga, wślad za p. Chamberlainem i za „marzycielami neutralności"**, że „błogi stan" braku „**bloków ideologicznych**" w skali międzynarodowej **nie powinien** być **zmieniony**. Cóż z tego, skoro on **już został zmieniony**. „Blok ideologiczny" nie jest koncepcją; **jest faktem**. Powiedział to właśnie Mussolini, witając w poniedziałek ubiegły w Rzymie przedstawicieli Rządu węgierskiego.

Byłbym rad niezmiernie, gdyby mój sceptycyzm okazał się niesłusznym. Gdyby ktoś potrafił w samej rzeczy **przeciwstawić** sobie wzajemnie Rzym i Berlin, — ten ktoś zadałby **cios śmiertelny** faszyzmowi międzynarodowemu. Ale **w tej chwili** sytuacja nie przedstawia się wcale tak różowo: nawet „laik" zupełny rozumie, że

Czechosłowacja i Hiszpania, żółta rzeka w dalekich Chinach i podróż gdańskiego pana Forstera do Londynu, propaganda hitlerowska w Katowicach i w duńskim Szlezwigu, propaganda faszystów włoskich i agentów gen. Franco w Algierze i w Tunisie przeciw Francji, —

to części składowe tego zjawiska dziejowego, które nazywamy: **FASZYZM MIĘDZYNARODOWY.** Zagadnienie — dla nas — Polaków — polega na tym, że między owym zjawiskiem dziejowym a Polską i jej racją stanu — istnieje **sprzeczność zasadnicza**, istnieje przepaść, której zasypać nie sposób.

Dlatego polityka zagraniczna Rzeczypospolitej Polskiej musi być — obiektywnie — przeciwną planom i metodom działania faszyzmu międzynarodowego.

Dlatego też program polityki zagranicznej, sformułowany jednakowo **przez całą demokrację polską**, odpowiada **polskiej racji stanu.**

M. NIEDZIAŁKOWSKI

Dziwna pretensja

Wszyscy koniec końców wzruszyli ramionami, i próba, by uczynić p. Leona Kozłowskiego „mężem opatrznościowym" do oczyszczenia życia polskiego z zalewu masońskiego, spaliła na panewce. Zasługa główna przypada zresztą w udziale samemu p. Kozłowskiemu.

Tylko „Słowo" wileńskie nie daje za wygraną. W kolosalnej i nieprawdopodobnie „uroczystej" wiadomości własnej z Warszawy (telefon p. „Ł") zapewnia, że istnieje ZMOWA POWSZECHNA przeciwko „rewelacjom" p. byłego premiera; uczestniczy w tej zmowie „Ozon", uczestniczą Rataj i Sikorski, uczestniczą PPS i bodaj nawet Str. Narodowe. Ale p. Kozłowski nie ugnie się! Nie przerwie „akcji antymasońskiej", nic go nie powstrzyma...

Ależ dobrze, dobrze...

Niech sobie p. Kozłowski prowadzi dalej swoją „akcję" do spółki ze „Słowem", skoro brak mu aktualnie trosk innych. Z jakiego wszakże tytułu dziwna pretensja do opinii polskiej, byśmy się mieli miesiącami tym zajmować?...

Jakże to było?

P. Kozłowski powiedział: mam „katalogi".

Powiedziano p. Kozłowskiemu: skoro Pan masz, to Pan ogłoś.

„Warszawski Dziennik Narodowy" powiedział: w ogóle nie ma takich „katalogów".

A p. Kozłowski odpowiedział: narazie nie ogłoszę.

I kropka.

Więc cóż my mamy na to zrobić? I „Front Morges" nie poradzi...

AR.

Stanowisko demokracji polskiej

Tekst uchwały Rady Naczelnej Polskiej Partii Socjalistycznej (z dn. 20 marca r.b.) o położeniu międzynarodowym

RADA NACZELNA W OBLICZU ROZGRYWAJĄCYCH SIĘ WYDARZEŃ O NIEOBLICZALNYCH NASTĘPSTWACH DLA DALSZYCH LOSÓW EUROPY I POLSKI OŚWIADCZA, ŻE P. P. S. STOJĄC NA DOTYCHCZASOWYM STANOWISKU WSPÓŁPRACY POLSKI Z PAŃSTWAMI DEMOKRATYCZNYMI, A W PIERWSZYM RZĘDZIE Z SOJUSZNICZĄ FRANCJĄ W OBRONIE POKOJU, BEZPIECZEŃSTWA I NIEPODLEGŁOŚCI WSZYSTKICH PAŃSTW, POPIERAĆ BĘDZIE NADAL WSZYSTKIE WYSIŁKI, ZABEZPIECZAJĄCE OBRONNOŚĆ PAŃSTWA.

RADA NACZELNA STWIERDZA RAZ JESZCZE, ŻE POLSKA OSIĄGNIE SWÓJ NAJWYŻSZY POZIOM SIŁY ZBROJNEJ I OBRONNOŚCI TYLKO WTEDY, GDY MASY PRACUJĄCE ZDOBĘDĄ PEŁNIĘ PRAW I WSPÓŁODPOWIEDZIALNOŚCI ZA LOSY PAŃSTWA.

TĘ WOLĘ I GOTOWOŚĆ WZIĘCIA PEŁNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA PRZYSZŁOŚĆ PAŃSTWA, ZA JEGO CAŁOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ — ORGANIZACJE ROBOTNICZE, CHŁOPSKIE I PRACOWNICZE, STANOWIĄCE ISTOTNĄ WOLĘ I POTĘGĘ NARODU ZGŁOSIŁY I WIERZĄ, ŻE W OBLICZU ROZSTRZYGAJĄCYCH WYPADKÓW TA GOTOWOŚĆ OSIĄGNIE SWE NALEŻNE MIEJSCE W ŻYCIU WEWNĘTRZNYM POLSKI.

Treść stanowiska instytucyj kierowniczych RUCHU LUDOWEGO jest prawie jednakowa, — w gruncie rzeczy ZUPEŁNIE JEDNAKOWA. Nieco odmienne jest tylko sformułowanie.

Z obrad sejmu

O ubezpieczenie powszechne od ognia

W poniedziałek Sejm rozpatrywał, jak już pisaliśmy, problem **ubezpieczenia powszechnego od ognia.** Senat zakwestionował nowelę ustawową, która ułatwia drobnym rolnikom ubezpieczenia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych. Chodziło o kwestię konkurencji prywatnych towarzystw ubezpieczeniowych z P. Z. U. W. Senat stanął niejako po stronie towarzystw prywatnych. Pogląd większości Senatu został poparty przez pos. Zaklikę. Sejm **odrzucił** jednak większością kwalifikowaną stanowisko Senatu. Odrzucił i **postąpił słusznie.** Nigdy nie leży w interesie mas ubezpieczonych, ani w interesie ogólnospołecznym „rozdrabnianie" ubezpieczeń w jakiejkolwiekbądź dziedzinie. **Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych** daje z natury rzeczy daleko więcej pewności i gwarancyj, niż nawet bardzo solidne towarzystwa prywatne.

Przegląd prasy

POLSKA i CZECHOSŁOWACJA.

Prasa Ozonowa i endecka prowadzą wciąż dalej nagonkę na Czechosłowację, popierając tym samym heinleinowsko - hitlerowskie zamiary rozbioru Czechosłowacji. Najdrobniejsze incydenty, czy nietakty miejscowych władz czechosłowackich na Śląsku zaolzańskim wyolbrzymia się do niebywałych rozmiarów. Po atakach „Gazety Polskiej" w ostrym tonie przeciw Czechosłowacji, występuje wczorajszy „Kurier Czerwony".

Wśród tego jazgotu nacjonalistycznej prasy spokojem i rzeczowością odznacza się głos „Słowa Pomorskiego", który w polemice z artykułem „Gazety Polskiej" zarzuca OZON-owi germanofilizm i bezpodstawność popierania dążeń Henleina. „Słowo Pom." stwierdza, że w żadnym kraju żadna mniejszość nie uzyskała tylu ustępstw ze strony rządu, co Niemcy w Czechosłowacji (3-ch ministrów było w Rządzie). Stwierdziwszy, że przyczyn wystąpień Niemców sudeckich należy szukać poza granicami Czechosłowacji, „Słowo Pomorskie" pisze pod adresem „Gazety Polskiej":

> „Trzeba jak najostrzej napiętnować ten bezwstydny i przeciw interesom Polski skierowany germanofilizm organu ozonowego. Federacja Czechosłowacji oznacza uzależnienie jej od niemieckiej mniejszości, czyli od Berlina. Federacyjne państwo czeskie albo się rozpadnie, albo stanie się wasalem Niemiec.
>
> Jaki interes ma Polska w tym, by zamiast bastionu antyniemieckiego, mieć na swej południowej granicy, od Cieszyna do Czarnohory, przedłużone przedpole wojskowe i gospodarcze Rzeszy? I czy „Gazeta Polska" nie rozumie, że rozbijanie państwa metodą sudecką może być zastosowane przez Berlin także wobec innych sąsiadów Rzeszy?...

A dalej:

> Z tym antypolskim stanowiskiem „Gazety Polskiej" nie ma nic wspólnego nasze żądanie swobodnego rozwoju narodowego dla Polaków za Olzą. Najszerszy rozwój tej polskości to rzecz stokroć słuszna, ale wejście Czechosłowacji w orbitę polityki Niemiec, to groźne dla Polski niebezpieczeństwo".

Podobne stanowisko zajmuje „Nowa Rzeczpospolita", która twierdzi, że hurra patriotyzm (przy puszczamy, że po obu stronach Olzy — przyp. Red.) uniemożliwia uregulowanie stosunków i że droga do porozumienia prowadzi przez zagwarantowanie praw mniejszości polskiej.

> W ciężkim położeniu, w jakim Czechosłowacja się znalazła, dwie sprawy narzucają się wszystkim prawdziwym jej przyjaciołom, jako probierz zdolności jej kierujących czynników: porozumienie ze Słowakami i zlikwidowanie nieporozumień z Polską. Pozostawiając narazie na uboczu sprawę pierwszą, jako bardziej skomplikowaną, ograniczamy się co do drugiej do podkreślenia, że opinia polska ma wszelkie prawo oczekiwać, iż droga do porozumienia prowadzi przez samorzutną zmianę polityki czechosłowackiej wobec Polaków w tym państwie.

Trzeba rozróżniać dwie kwestie. Roszczenia Henleina i zakusy Hitlera na Czechosłowację z jednej i sprawę położenia mniejszości polskiej z drugiej. O prawa dla mniejszości polskiej upominać się należy, ale zawsze trzeba mieć na widoku obecne położenie Czechosłowacji, pamiętajmy, że jej osłabienie, czy zniszczenie jest groźne dla Polski, gdyż prowadzi do okrążenia jej przez „Trzecią Rzeszę".

SZTURM DO KOŚCIOŁA ŚW. JACKA.

Tygodnik „Epoka" zajmuje się napadem oenerowców na ks. Pudra w kościele św. Jacka, stwierdzając, że napad nie jest dziełem szaleńca, lecz był na zimno obmyślaną i przygotowaną zbrodnią. Jakież pisemka i jakież czynniki prowadziły nagonkę, która była podłożem owego napadu na ks. Pudra—zapytuje „Epoka" i odpowiada:

> Wiadomo, co to za „pisemko", wiadomo, że hasło do nagonki dał „Merkuriusz Polski Ordynaryjny", że sprawą interesowały się szczególnie „ABC" i „Goniec", że delegacja pochodziła z kół jednego z Oenerów. Wiadomo, że jednym z pośrednich czy bezpośrednich inspirantów nagonki na terenie parafii był poprzedni rektor tej parafii, ks. Trzeciak, osławiony agitator wszelkich Oenerów. Wiadomo, że to ks. Trzeciak namawiał ministrantów, by „nie służyli do mszy żydowi", że zapowiadał, że nikt nie będzie przychodził do kościoła na „te żydowskie kazania". I tak się jakoś dziwnie składa, że to właśnie ks. Trzeciak był uczestnikiem kongresu erfuckiego „Weltdienstu", centrali wywiadowczej Trzeciej Rzeszy, że właśnie „ABC" podało najobszerniejsze w Polsce sprawozdanie z tego kongresu, i że właśnie jeden z czynniejszych odłamów Oeneru zawarł pakt sojuszu i przyjaźni z p. Codreanu, zdemaskowanym w międzyczasie jako płatny najemnik hitlerowskich Niemiec.

„Epoka" apeluje do sfer kierujących Kościołem katolickim w Polsce, by porzuciły dotychczasowe przychylne, a częściowo w najlepszym razie neutralne stanowisko wobec rasistów polskich i zgodnie z wolą większości katolików polskich zdecydowanie zdeklarowały się przeciw wszelkim zakusom totalistyczno - faszystowskim.

Przyszłość pokaże czy to wezwanie i czy gwałt w kościele św. Jacka dokonany—będą miały skutek.

S-ek.

W niemieckich obozach
Służby Pracy

Jednemu z młodych Niemców, zaciągniętych do Służby Pracy, udało się przemycić zagranicę list, opisujący stosunki w tych obozach.

Zaciągnięci do „dobrowolnej" Służby Pracy zatrudnieni są przy regulacji rzek, w kamieniołomach i w porębach leśnych.

Po opisaniu stosunków w obozach Służby Pracy oraz rozkładu dnia i sposobu wyżywienia autor zaznacza:

„Źle jest, że prawie nie ma kar indywidualnych. Najczęstszą karą jest pozbawienie urlopu, a pozbawia się nie wyłącznie tego, który popełnił wykroczenie, lecz cały barak, całą izbę lub cały oddział składający się z 16 osób.

Tą metodą chce się rozbić dobre stosunki koleżeńskie w Obozach Służby Pracy. Jeśli 2—3-ch popełniło wykroczenie, to pozostali 47 czy 48 podjudza się przeciwko nim, wprowadzając „zbiorową odpowiedzialność".

Istnieją jeszcze inne rodzaje kary, przypominające kary stosowane przed 50 laty w szkołach kadetów.

Pewnej niedzieli nasza 16-ka zapomniała opróżnić kubeł na śmiecie. Gdy wieczorem wróciliśmy do izby znaleźliśmy całą zawartość kubła, rozrzuconą pod naszymi łóżkami. Przeczuwaliśmy coś niedobrego i zabraliśmy się do sprzątania. W toku sprzątania wpadł do naszej izby nasz dozorca i zażądał od nas byśmy w ciągu 10 minut włożyli i zrzucili z siebie kolejno wszystkie trzy komplety naszych garniturów, t. j. **uniform odświętny, ćwiczebny i roboczy.** Karę tę nazwał on **cynicznie „maskaradą".** Godzinami cały mi ćwiczyliśmy zanim udało się wszystkim 16 dokonać tej sztuki przebierania się. Jeżeli 15 udało się wcześniej, to musieli odbywać tę „maskaradę" **dopóty, dopóki** również 16-ty nie dokonał jej w 10 minut.

Istnieje oczywiście także „**paka**", do której według regulaminu można zasadzić najwyżej na 3 tygodnie. Większe przekroczenia rozpatruje sąd Służby Pracy. Za „pakę" służy izba pozbawiona zupełnie światła.

Odbywają się również wykłady polityczne, gdzie uczą odróżniać flagi, rangi, odznaki, a także kiedy urodził się Hitler i inni dygnitarze „Trzeciej" Rzeszy.

Najchętniej widziane są wykłady z przerzorami, gdyż na sali jest wówczas mrok i można po całodziennej ciężkiej orce uciąć drzemkę. Tak było pewnego wieczoru, gdy wykład wygłaszał jakiś student. Byliśmy tego dnia wyjątkowo zmęczeni, to też niektórzy słuchacze zasnęli i zaczęli chrapać. Kierownik obozu kazał zapalić światło. Odczyt przerwano.

Za karę pędzono wszystkich trzykrotnie dookoła podwórza oraz pozbawiono wszystkich po 8 dni urlopu. Za przepracowane dni urlopowe wypłacono nam po 25 fenigów.

Szczęśliwi są ci, którzy opuszczają obóz Służby Pracy. Przeżyte szykany, praca bydlęca i dryl militarny zapędzają wszystkich w szeregi opozycji.

Po wyjściu z obozu Służby Pracy cała ta młodzież staje się zaciętym wrogiem reżymu. Nielegalni socjaliści mają tam wdzięczne pole pracy.

Pokwitowania

NA ROBOTNICZE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI.

Bronisława Kulmanowa — Stanisławów zł. 5.

NA GŁODNE DZIECI HISZPANII.

Bronisława Kulmanowa — Stanisławów zł. 5.

A. Dąbrowska — Radość p. Warszawą zł. 10.

W. Strzelecki. Zebrane pośród bez robotnych w Białej Rawskiej zł. 4.

NA FUNDUSZ PRASOWY „NAPRZODU".

Zebrane na konferencji poświęconej sprawie „Naprzodu" w Oświęcimiu zł. 6.30.

Wicepremier Kwiatkowski o tendencjach „świętego egoizmu" w gospodarstwie

Paradoksy kapitalistycznego ustroju

Im większy urodzaj tym mniej konsumuje i miasto i wieś

W poniedziałek na wieczornym posiedzeniu komisji specjalnej Sejmu, po referacie posła Sobczyka zabrał głos wicepremier Eug. Kwiatkowski, który wygłosił dłuższe przemówienie, z którego podajemy ważniejsze fragmenty:

Od szeregu lat — mówi wicepremier — obserwujemy w światowej polityce handlowej coraz głębsze naruszenie dawnej równowagi. Ongiś cła i różnice frachtów łatwo wyrównywały koszta produkcji i służyły polityce gospodarczej państw o różnym poziomie rozwoju ekonomicznego do zabezpieczenia swych żywotnych interesów.

Tendencja „świętego egoizmu" potrafiła obecnie pokonać i obalić wartość tych zabezpieczeń i każdy naród — jak długo tego rodzaju polityka trwa — musi się bronić indywidualnie przed zniszczeniem własnego gospodarstwa. Jakże jaskrawym przykładem jest zjawisko nadwyżki zbożowej w kraju o strukturze przeważająco rolniczej. Mała nawet stosunkowo nadwyżka zbożowa sprowadza nagle ceny agrarne do poziomu kolonialnego, t. j. do cen, wynikających z innych warunków glebowych, klimatycznych, a często i z najniższego poziomu nakładu pracy i kapitału — i to pomniejszonego o koszty transportu. W ten sposób np. rolnictwo polskie w jednym okresie gospodarczym posiada warunki, zbliżone do norm centralno - europejskich, a zaraz potem na własnym rynku wewnętrznym musi konkurować ze zredukowanymi o koszt transportu — cenami kolonialnymi. Wszelka ochrona celna w tym drugim wypadku okazuje się zawodna i nieskuteczna. Nie ma tu analogii — z żadnym prawie z działów produkcji przemysłowej.

Aby dobrze zrozumieć reakcje, zachodzące pod wpływem zewnętrznych czynników na wewnętrznym rynku zbożowym w Polsce — trzebaby chyba wyobrazić sobie np. konkurencję cukru polskiego z cenami eksportowymi krajów tropikalnych. W roku niedoboru cukru ceny obecnie obowiązujące na rynku wewnętrznym wzrastałaby o 100 lub więcej procent, a w latach małej nadwyżki spadałby miały do kilku lub kilkunastu złotych za kwintal.

Byłaby to sytuacja karykaturalna, prowadząca nieuchronnie do doszczętnego bankructwa tej gałęzi wytwórczości.

W 17 i 18 wieku pewne zasadnicze błędy w naszej polityce gospodarczej — których tu rozpatrywać nie będziemy — utrzymały przez długie okresy ceny płodów rolnych na niskim poziomie.

To zaważyło nie tylko na upadku rolnictwa. Ale i na gospodarczym i finansowym upadku Rzeczypospolitej oraz na jej chorobliwej strukturze społecznej.

I obecnie, gdy w nowej Polsce zestawiamy okresy kryzysów ogólno - gospodarczych, to stwierdzamy za każdym razem, że pokrywają się one z okresami nadwyżek zbożowych i rozbitych w dół cen agrarnych do tego stopnia, że osiągnięta nadwyżka — w sposób prawie cudowny, bo urodzaj zboża nie wymaga normalnie żadnych specjalnych i dodatkowych nakładów — nie pokrywa ani w części sumarycznej straty rolnictwa.

Chorobliwy ten stan podkreśla aż nad to wyraźnie następujące paradoksalne zjawisko:

Suma dochodu gotówkowego rolnictwa polskiego jest wyższa w latach nieurodzaju, niż w latach dobrego rezultatu żniw, a przecież to jest niezgodne z interesem społecznym i politycznym i gospodarczym Polski.

Co gorzej — stwierdziliśmy to już cyfrowo i statystycznie w sposób niewątpliwy, że w latach urodzaju i nadwyżek zbożowych i wieś i miasto konsumuje mniej i gorzej.

W oparciu o przeszłe doświadczenia i nauki również w. r. b. Rząd stosuje szereg metod które będą przeciwdziałać nieuzasadnionej podaży i antigospodarczemu spadkowi cen zbóż, poniżej granic, które każdy obywatel w Polsce musi uznać jako nierentowne i szkodliwe.

Tak więc uruchomiono szereg pomocy, które szczegółowiej były omawiane w przemówieniu p. min. rolnictwa i w prasie.

Obecnie uświadomiona została nie tylko konieczność, ale i pilność poddania rewizji dotychczasowych metod działania z zasadniczego punktu widzenia obrony granicy opłacalności produkcji rolnej, jako czynnika utrwalającego koniunkturę gospodarczą w Polsce. Do tego właśnie zmierza ustawa, przedłożona ostatnio przez Rząd.

MOWĘ P. WICE-PREMIERA KWIATKOWSKIEGO, A TAK SAMO I SAM PROJEKT USTAWY RZĄDOWEJ O CENACH PŁODÓW ROLNYCH WRAZ Z UZASADNIENIEM „RADIOWYM" P. MIN. PONIATOWSKIEGO OMÓWIMY OSOBNO.

Współczesna szkoła średnia

Obchodzimy obecnie swoisty jubileusz: *pięciolecie istnienia nowego ustroju szkolnego.* Pięć lat temu bracia Jędrzejewicze rozpoczęli realizację nowego systemu szkolnictwa. Czas, żebyśmy zdali sobie sprawę z istotnego charakteru „jędrzejowiczowskiej" szkoły, czas, żebyśmy sporządzili bilans akcji „sanacyjnej" na terenie szkolnym. Minister Wacław Jędrzejewicz w trzy lata po wprowadzeniu reformy w życie wyraził się w jednym ze swych przemówień na posiedzeniu Państwowej Rady Oświecenia Publicznego:

> **„Stwierdzam, że komunikat pola walki o polskie mocarstwo kultury brzmi krótko „Idziemy Naprzód!"**

Te patetyczne wypowiedzi jakże odbijały się od rzeczywistego stanu szkolnictwa wówczas w roku 1934, a jeszcze mocniej odbijają dziś po upływie 4-ch lat, w roku 1938.

Na froncie kultury nie tylko, że nie idziemy naprzód, ale *cofamy się wstecz.* Jakie są, biorąc najogólniej, skutki reformy szkolnej i gospodarki w ministerium Oświaty? Ocenić je w pełni możemy dopiero teraz, gdy patrzymy na nie z perspektywy lat. Najistotniejszym ich „osiągnięciem" i rezultatem było i jest zamknięcie drogi klasom nieuprzywilejowanym, synom robotników i chłopów, nie tylko do uniwersytetu, nie tylko do liceów, ale *nawet do gimnazjów.* Rysem zasadniczym szkoły średniej, gdyż o niej mówić tu głównie będziemy, jest *„elitaryzm"* Szerokie drogi dostępu do szkoły średniej są dla warstw pracujących *zamknięte* niemal całkowicie. Zamknięte są wskutek ciągłych egzaminów, będących w największej sprzeczności z postulatem *jednolitości* szkoły, wysuwanym przez obóz postępu i reform społecznych. Egzaminy odgrywają rolę sita, przez które przepuszcza się elementy uprzywilejowane pod względem położenia społecznego i politycznego; paniczyków, którzy później na uniwersytecie, a może nawet już w szkole, urządzać będą burdy „narodowe".

Dostęp do oświaty wyższej jest dla dzieci chłopskich i robotniczych również i to przede wszystkim dzięki wygórowanym opłatom, pobieranym za naukę. Opłaty w gimnazjum wynoszą złotych *80 miesięcznie*, a w liceum złotych *90 miesięcznie.* Do tego dochodzą jeszcze różne „dobrowolne" składki. Absurdem jest przypuszczać, żeby na takie sumy mogli się zdobyć synowie rodzin nie należących do „elity". Szkoła nawet państwowa (a tych jest stosunkowo bardzo mało) jest płatna, gdyż postulat par. 119 Konstytucji poprzedniej o bezpłatności szkoły do kwietniowej Konstytucji nie wszedł.

Szkoła bezpłatna, jednolita, świecka była, jest i będzie przez lewicę zawsze postulowana. *Szkoła świecka!* Hasło szkoły świeckiej jest dziś szczególnie ważne. *Spotykamy się dzisiaj z prawdziwą ofensywą klerykalizmu.* Nowe państwowotwórcze programy szkolne zawierają w dużym stopniu elementy klerykalizmu, i to bez żadnej żenady. Dąży się do zredukowania godzin nauki niektórych przedmiotów i do zastąpienia ich nauką religii. Wyrazem tych dążeń jest broszura znanego pedagoga, reprezentującego poglądy pedagogiczne całej reakcji, księdza Walerego Jasińskiego, p. t. *„O Katolicką Szkołę w Polsce".* W książce swej ks. Jasiński domaga się katolickiej szkoły wyznaniowej „w imię prawa kościelnego, w imię teologii, w imię rodzin katolickich, w imię Kościoła Katolickiego". Czym byłaby taka szkoła wyznaniowa? Byłaby rozbijaniem przyjaźni, współżycia młodzieży różnych ras i wyznań, i tak dostatecznie już nadwątlonych i zmąconych w dzisiejszych „czasach pogardy". Byłaby wznoszeniem między młodzieżą sztucznych zapór i barier. Autor w następujący sposób uzasadnia konieczność wprowadzenia szkoły wyznaniowej:

> **W katolickiej szkole wyznaniowej uczeń zdąża nie do świata marzeń lub produktów własnego myślenia, czy własnej wyobraźni,** ani do próżni agnostycyzmu, lecz do świata najwyższego realnego bytu metafizycznego, nie mniej realnego od świata fizycznego, którego jest realną koniecznością".

W taki to sposób uzasadniane są reakcyjne plany, reakcyjne dążenia i reakcyjne czyny na terenie szkolnym. Wstecznicy kulturalni dążą do zwalczenia laicyzmu szkoły, gdyż według nich „Świecka szkoła nieuchronnie prowadzi do bolszewizmu". Dla dowiedzenia tej tezy ks. Jasiński przypomina losy Z.N.P.... W związku z Z.N.P. autor mówi: „Bacznie śledzić trzeba w pedagogice i szkolnictwie wpływy masonerii i komunizmu". Jak powszechnie wiadomo pod miano masonerii i komunizmu podciągane są wszelkie odruchy wolnej, niezależnej, demokratycznej myśli. Denuncjatorstwem, piętnowaniem postępu i tolerancji zajmują się tak rozpowszechnione na terenie szkolnym związki kościelne. Ks. Jasiński wzywa te związki do wzmożenia działalności.

Tak przedstawiają się dążenia, takie są nowe zakusy reakcji na szkołę średnią. Warto zwrócić na nie baczniejszą uwagę.

K. H.

Kronika kaliska

(Oddział w Kaliszu, ul. Strzelecka 3)

Z posiedzenia Rady Miejskiej

Dyskusja nad protokółem Komisji Rewizyjnej

Posiedzenie Rady Miejskiej w dniu 14 bm. odbywało się w tak gorącej atmosferze, jakiej dawno nie byliśmy świadkami; gorączkę tę spowodowała dyskusja nad protokółem Komisji Rewizyjnej.

Na wstępie p. prez. Bujnicki wyraża ubolewanie z powodu zachowania się na poprzednim posiedzeniu Rady inż. Haducha, kierownika lasów miejskich, oraz podaje do wiadomości i jednocześnie zaprasza pp. radnych, jak i przedstawicieli prasy, na otwarcie kolonji letnich dla dzieci w lasach miejskich na Wolicy, co nastąpi w piątek dnia 22 bm

Następnie przystąpiono do dalszego rozpatrywania protokólu Komisji Rewizyjnej R. M., przy czym składa wyjaśnienie ławnik Sawicki, który swego czasu pełnił obowiązki zastępcy prezydenta miasta. Odpiera on zarzuty, wymierzone przeciw niemu przez r. Kowalskiego, twierdząc, że wystąpienie p. Kowalskiego wynika z chęci zemsty. Przy tej sposobności poruszono kulisy wyborów na prezydenta miasta, kiedy to p. Sawicki, wyszukując zwolenników, znalazł ich w osobach znanej „piątki". Tak się jakoś złożyło, że podpisał im w tym czasie grzecznościowo weksle, no i sam je wykupił. Panowie z „piątki", którzy pełną gębą rzucali radykalne frazesy, tak się zagalopował w swym radykalizmie, że również grzecznościowo oddali głosy na kandydata sanacyjnego, który tylko dzięki ich poparciu, został prezydentem miasta. Jednym z tych właśnie, który wówczas otrzymał owe weksle, jest p. r. Kowalski i o tym przypomniał mu na posiedzeniu p. ławnik Sawicki.

W przydługiej dyskusji (18-tu mówców) nie brak było i momentów humorystycznych. Poruszano przeważnie sprawy z punktu widzenia osobistego, co bardzo obniża poziom samej dyskusji i niezbyt pochlebnie świadczy o pp. radnych. W przemówieniach poruszano: sprawę wyjazdu prez. Bujnickiego bez zgody Zarządu Miejskiego na zjazd regionalny do Częstochowy, oddłużenia wiceprezydenta miasta, a nadewszystko p. Haducha (lasy) i Szczecińskiego (druki). Po przerwie w imieniu Komisji Rewizyjnej r. Ablewicz zgłasza wniosek przyjęcia protokółu Komisji Rewizyjnej z wykreśleniem ustępu, odnoszącego się do wiceprezydenta Siwika.

W głosowaniu Rada przyjęła wniosek Kom. Rew. przeciw 2-m głosom.

Na wniosek prezydenta Rada uchwaliła powtórnie zaciągnięcie pożyczek z F. P. 21.500 zł. i FRM 25.000 zł.

Do komitetu nagrody literackiej im. A. Asnyka wybrani zostali: tow. Kwiatkowski i rr. Borzęcki i Kamiński.

Do Pożyczkowej Komisji Odbudowy wybrani zostali: rr. Kamiński i Stempiński.

Do Rady Międzykomunalnego Związku Kolejki Kalisko - Tureckiej wybrany został tow. Stradomski.

Posiedzenie zamknięto o g. 2-ej w nocy!

Rewelacje b. ministra Zernatto

o wypadkach poprzedzających aneksję Austrii

Dziennik angielski „Evening Standard" donosi:

Guido Zernatto, osobisty przyjaciel Schuschnigga, dowiedział się o wkroczeniu armii niemieckiej w granice Austrii już w parę minut po przejściu żołnierzy Rzeszy przez granicę bawarską. Zernatto zabrał ze swej kancelarii najważniejsze dowody i uciekł do Bratislawy, najbliższego miasta zagranicznego. Jednocześnie przeprowadził on przez granicę panią Dollfussową.

Dokumenty te są przechowywane w Londynie w pewnym miejscu. Jak już raz zaznaczyliśmy, mają one wkrótce być opublikowane w formie książki.

Zernatto zamierza dać w tej książce pełny przebieg rozmowy pomiędzy Hitlerem i Schuschniggiem w Berchtesgaden. Również inne doniosłe dowody, jak np. korespondencja pomiędzy Mussolinim a Schuschniggiem zawierać będzie książka, jak również wskazówki i rady, jakich Duce udzielił kanclerzowi Austrii wskutek skargi tego ostatniego na nielegalną propagandę hitleryzmu w Austrii.

Z niektórych dokumentów wynika zupełnie jasno, że b. kierownik centrali hitlerowskiej w Austrii przed Anszlusem, Józef Leopold, na kilka tygodni przed wkroczeniem Niemców do Austrii otrzymał z Berlina dokładny plan wkroczenia Niemców do Austrii.

Książka ta będzie jedną z największych sensacyj politycznych.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

SPRAWA MECZU POLONIA — CRACOVIA JESZCZE AKTUALNA

Jak już donosiliśmy, Polonia ma wnieść odwołanie do zarządu PZPN w sprawie unieważnienia przez zarząd Ligi decyzji WG i D., nakazującej powtórzenie meczu Cracovia — Polonia. Niezależnie jednak od tego, **Wydział Gier i Dyscypliny stanął na stanowisku, że Zarząd Ligi nie powinien był jego decyzji zmieniać, gdyż statut nakazuje najprzód zażądać od** Wydziału powtórnego zbadania sprawy, a później dopiero pozwala Zarządowi na samodzielne zajęcie się nią. Ponieważ w tym wypadku Zarząd Ligi odrazu przejął sprawę, przeto można się spodziewać sprzeciwu Wydziału w tej sprawie.

WIOSLARZE POLSCY W GDAŃSKU.

Na regatach wioślarskich w Gdańsku Kepel wygrał bieg jedynek o nagrodę prez. Greisera przed Richem z Bydg. Czwórka Niem. Kl. z Grudziądza pobiła osady Rzeszy i Gdańska.

PŁYWANIE

PRZED MECZEM PŁYWACKIM POLSKA — FINLANDIA.

W nadchodzącą sobotę i niedzielę rozegrany będzie na pływalni warszawskiej mecz Polska — Finlandia. Skład reprezentacji Polski jest następujący: panowie: 100 m. dow. Jędrysek, Marchlewski (rez. Priebe). 200 m. klas. Heidrich i Rusin (Woźnicki). 100 m. na wznak: Kumant i Kowalski (Lennert). 400 m. dow. Jędrysek i Zubowicz (Marchlewski). 3×100 m. zm.: Kummant, Heidrich, Jędrysek. 4×200: Jędrysek, Marchlewski, Priebe i Szrajbman. Skoki z wieży: Maerz i Ziaja; z trampoliny: Maerz i Bredlich. Panie: 100 m. dow.: Kratochwila i Dawidowiczówna. 100 m. na wznak: Banaszewska i Fanfara (rez. Dawidowiczówna). 200 m. klas. pań: Bollówna i Kowalska (Szumilowska). 3 × 100 zm. Banaszewska, Bollówna, Dawidowiczówna (Kratochwila). Skoki Pietrzykowska i Szczepańska (Kudlińska).

Piłka wodna: Zakrzewski, Hallor, Karpiński, Karliczek II, Jędrysek, Iwanow, Jankowski, Rez. Madey i Kulawik.

OSTATNIA KONKURENCJA PŁYWACKICH MISTRZOSTW POLSKI.

W poniedziałek odbył się ostatni akt pływackich mistrzostw Polski, bieg na 1500 m. stylem dowolnym panów.

Jak było do przewidzenia zwycięstwo bezapelacyjnie uzyskał Jędrysik w b. dobrym czasie 22:17, który jest tylko o pół minuty gorszy od rekordu Polski, należącego do Karliczka (21:43,4).

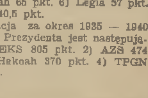
Jędrysik prowadził zdecydowanie od startu i pozostawił następnego z kolei zawodnika o 80 m. za sobą, a ostatni zawodnik przypłynął o 300 m. z tyłu.

PUNKTACJA W PŁYWACKICH MISTRZOSTWACH POLSKI

Po pływackich mistrzostwch Polski (bez biegu 1500 mtr.) i mistrzostwach waterpolowych, punktacja za rok 1938 wygląda następująco:

1) EKS 165 pkt. 2) Dąb 129 pkt. 3) TPGN 111,5 pkt. 4) AZS 108 pkt. 5) Hakoah 65 pkt. 6) Legia 57 pkt. 7) PZL 40,5 pkt.

Punktacja za okres 1935 — 1940 o puchar Prezydenta jest następująca: 1) EKS 805 pkt. 2) AZS 474 pkt. 3) Hakoah 370 pkt. 4) TPGN 355,5 pkt.

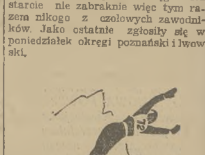

TYLKO TRZECH ZAWODNIKÓW POLSKICH ZAPROSZONYCH DO PARYŻA.

Międzynarodowa federacja lekkoatletyczna wyjaśniła na zapytanie PZLA, że na mistrzostwa Europy w Paryżu w dn. 3—5 września na koszt organizatorów zaproszonych jest z Polski 3 zawodników, czyli taka sama ilość, jak na ostatnich mistrzostwach w Turynie w r. 1934. Ekspedycja polska na te mistrzostwa składać się będzie, naturalnie, z większej ilości zawodników, którzy wysłani będą na koszt PZLA.

WSZYSTKIE OKRĘGI ZGŁOSZONE DO MISTRZOSTW POLSKI.

Do lekkoatletycznych mistrzostw Polski, które odbędą się w Warszawie w najbliższą sobotę i niedzielę, zgłosiły się wszystkie okręgi. Na starcie nie zabraknie więc tym razem nikogo z czołowych zawodników. Jako ostatnie zgłosiły się w poniedziałek okręgi poznański i lwowski.

MISTRZOSTWA NARCIARSKIE FIS W ZAKOPANEM

Prace nad organizacją narciarskich mistrzostw FIS w Zakopanem w lutym 1939 r. postępują naprzód. W tej chwili do komitetu zawodów wpłynęły już zgłoszenia od czterech państw: Niemców, Norwegii, Francji i Włoch. Specjalna komisja rozbudowy prowadzi obecnie prace nad wytyczeniem tras biegów zjazdowych i nad przebudową skoczni na Krokwi.

Ministerium Poczty i Telegrafów wydaje z okazji mistrzostw FIS specjalne znaczki pocztowe w wartościach 15, 25 i 30 gr. Znaczki te będą przedstawiały górala na nartach.

Zamążpójście

nie może być powodem zwolnienia z pracy

W sanatorium kolejowym w Wilkowicach koło Bielska zatrudniona była do listopada 1937 r. tow. Leokadia Nidówna. Administrator postanowił za wszelką cenę usunąć ją z pracy, ponieważ była członkiem klasowego związku zawodowego. Nie mogąc znaleźć innego sposobu i żadnych powodów — zwolnił ją z pracy dlatego, że wyszła za mąż.

Wydalona wniosła skargę do sądu o odszkodowanie Obecnie odbyła się rozprawa w Sądzie Pracy w Białej przeciw dyrekcji Sanatorium Kolejowego w Wilkowicach o wypowiedzenie i godziny nadliczbowe. W 1-ej instancji zastępował tow. Nidównę z ramienia Zw. Prac. Komun. i Inst. Publ. Oddział w Białej tow. Urbaniec, a Sanatorium — Prokuratoria Generalna w Krakowie.

W motywach wyroku *Sąd stanął na stanowisku, że powódka za to, że wyszła za mąż, nie może być zwolniona* i zasądził Ministerstwo Komunikacji na zapłacenie kwoty 296 zł., tytułem wypowiedzenia i godzin nadliczbowych, oraz na zapłacenie kosztów sądowych.

Od wyroku tego Ministerstwo Komunikacji wniosło apelację do Sądu Okręgowego w Wadowicach. Dnia 2 czerwca r. b. odbyła się w Wadowicach rozprawa apelacyjna. Tow. Nidową zastępował tow. Urbaniec. Sąd po wysłuchaniu wywodu [illegible] tow. Urbańca zatwierdził wyrok 1-ej instancji, zasądzając Ministerstwo Komunikacji, na zapłacenie kosztów apelacji.

W motywach wyroku Sad Apelacyjny stwierdził, że *powodem wydalenia nie może być zamążpójście, albowiem w całym ustawodawstwie polskim nie ma takiego przepisu.*

Proces o rzucenie petard

na pochód PPS

Przed sądem okręgowym w Krakowie miała być rozpatrywana sprawa studenta U. J. Pawła Jana Kota i Stefana Orzejowskiego fotografa, oskarżonych o rzucenie petard na pochód socjalistyczny w dniu 1 maja r. b. w Krakowie, od których dwie osoby zostały kontuzjowane. Ponieważ na rozprawę nie stawił się osakrżony Orzejowski, sąd sprawę odroczył, wydając postanowienie przymusowego dostawienia Orzejowskiego na następną rozprawę.

Robotnicy popierajcie swoje pismo

Wiadomości z całej Polski

SAMOBÓJSTWO BEZROBOTNEGO

W Poznaniu wskutek ciężkiej nędzy targnął się na życie bezrobotny 55-letni Stanisław Pośpieszny; wyskoczył on z 3-go piętra na bruk, ponosząc śmierć na miejscu.

UTONIĘCIE

W łazienkach miejskich we Wrześni utonął w niedzielę szeregowiec Bazyli Bereza. Skoczył on z 4-metrowej skoczni do wody i dostał ataku serca. Nikt mu nie pośpieszył z pomocą, bo nikt nie umiał pływać, to też Berezę wydobyto martwego.

KATASTROFY SAMOCHODOWE

Na szosie kurnickiej pod Poznaniem, gdzie już wydarzyło się kilka wypadków samochodowych, rozbił się w niedzielę popoludniu wskutek uderzenia o domek dróżnika ,przy wymijaniu ustawionego na środku szosy drążka pomiarowego samochód, którym jechał piekarz poznański Kamiński z córką i zięciem. Wskutek zderzenia wszyscy odnieśli poważne obrażenia, najcięższe rany odniósł jednak Kamiński, który wskutek tych ran w poniedziałek zmarł.

Na szosie Świerklaniec — Kozłowa Góra (G. Śląsk) samochód kierowany przez Kociołka z Częstochowy najechał na Józefa Makowskiego, Adolfa Rodera i jego córkę Katarzynę z Piekar Śląskich. Makowski zmarł, a Roder i jego córka umieszczeni zostali w szpitalu.

ZWŁOKI NA POGRANICZU

Z Podwołoczysk donoszą: na pograniczu polsko-sowieckim zauważono wśród szuwarów na rz. Zbrucz zwłoki mężczyzny. Posterunek polski porozumiał się z sowiecką strażą, która zwłoki zabrała.

UDUSIŁ PRZYJACIÓŁKĘ

W dniu 16 b. m. kierownik łotewskiej policji kryminalnej w Grywie przybył do Święcian i powiadomił tamtejszą policję, że 26 czerwca b. r. na granicy polsko-łotewskiej, po stronie łotewskiej znaleziono zwłoki Marii Kirkówny, która wyjechała z powiatu dziśnieńskiego na roboty rolne do Łotwy. Policja łotewska ustaliła, że Kirkównę udusił Jan Matkiewicz, mieszkający w pow. święciańskim. Zabójcę zatrzymano 16 b. m. Przyznał się on do winy, a jako powód podał prześladowanie go przez Kirkównę, z którą miał nieślubne dziecko.

ŚMIERTELNE ZATRUCIE WĘDLINAMI

W Łysakowie pod Jędrzejowem po spożyciu wędlin domowego wyrobu u gospodarza Jana Lisa zachorowało niebezpiecznie 5 osób.

Jan Lis zmarł wkrótce wśród strasznych boleści, pozostałe zaś cztery osoby w dość ciężkim stanie odwiezione zostały do szpitala w Jędrzejowie. Jak się okazało, w domu Lisa sporządzono wędliny z mięsa chorego wieprza.

TRAGICZNA ŚMIERĆ PÓŁTORAROCZNEGO DZIECKA

Półtoraroczny chłopczyk Mieczysław Jopkiewicz w Radomiu znalazłszy buteleczkę z kwasem solnym postawioną przez naprawiającego dach blacharza, wypił jej zawartość. Nieszczęśliwe dziecko po kilkugodzinnych strasznych męczarniach zmarło.

REKRUTACJA ROBOTNIKÓW NA ŁOTWĘ.

Na Wołyń przybyli delegaci łotewskiej izby rolniczej w Rydze, celem przeprowadzenia rekrutacji robotników dla wyjazdu na sezonowe roboty rolne do Łotwy. Delegaci zatrzymali się w Równem i Krzemieńcu. Wobec trwającego okresu żniw.

SZCZURY ZJADŁY 1000 ZŁ.

W Banku Ludowym w Tucholi zjawił się rolnik Stefan Góralczyk z Zazdrości, prosząc o wymianę 2.2000 zł. w banknotach na bilon. Banknoty te jednak były tak zniszczone, iż bank mógł zamienić zaledwie 1.100 zł.

Jak się okazało, Góralczyk otrzymawszy z towarzystwa ubezpieczeniowego premię asekuracyjną za spaloną stodołę, schował banknoty w jamie po dpodłogą, gdzie zniszczyły je szczury.

Prenumerujcie „Głos Kobiet"

Zagadkowa choroba

Ze Stanisławowa donoszą: Na zagadkową chorobę, zapadł muzyk popularnej orkiestry letniskowej Bajbelman, który w czasie snu, popadł w omdlenie. Koledzy muzyka czuwali na zmianę przy jego łożu. Ostatnio po kąpieli wszyscy muzycy ułożyli się do snu. Usnął również kolega wyznaczony do czuwania nad chorym, a ten w czasie snu zmarł. (ATE.).

Kącik radiowy

DZIŚ 20 lipca. — ŚRODA.

15.15 „Krysia i Janek na wakacjach"

16.45 „Żagiel i silnik na okrętach szkolnych"—odczyt.

18.10 Recital śpiewaczy Anieli Szlemińskiej.

19.00 Koncert rozrywkowy z sali Y. M. C. A.

21.10 „Chopin a Polska Ziemia" — „Mazurek zdobywa świat".

KONCERT ROZRYWKOWY NA TERENIE PRZYSZŁEJ WYSTAWY RADIOWEJ.

Dziś o godz. 19-ej Polskie Radio organizuje w Warszawie wielki koncert rozrywkowy w sali teatralnej Polskiej YMCA, t. j. na terenie przyszłej Dorocznej Wystawy Radiowej, która otwarta zostanie 25 sierpnia b. r.

Impreza ta zapowiada się bardzo urozmaicenie zarówno ze względu na program, jak i wykonawców, udział bowiem, poza Małą Orkiestrą Polskiego Radia, wezmą: znana śpiewaczka Kay-Kuczyńska, tenor Władysław Jabłoński, zespół wokalny „Dziarskie chłopy", ksylofonista p. Regnis oraz Henryk Ładosz jako konferansjer.

Wstęp na koncert za specjalnymi zaproszeniami, które otrzymać można bezpłatnie w Wydziale Propagandy Polskiego Radia, Mazowiecka 5, w Sekretariacie Polskiej YMCA, lub też w biurze Dorocznej Wystawy Radiowej (gmach Polskiej YMCA, ul. Konopnickiej 6).

Radio warszawskie

ŚRODA, 20 lipca

WARSZAWA I: 6.15 Pieśń. 6.20 Muz. (płyty). 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Koncert poranny Ork. wojskowej. 12.00 Hejnał. 12.03 Aud. południ. 15.15 „Krysia i Janek na wakacjach" — op. dla dzieci. Muzyka (płyty): 15.45 Wiad. gospod. 16.00 Ork. Nagujewskiego. 16.45 Żagiel a silnik na okrętach szkolnych — odczyt. 17.00 Muz. tan. (płyty). 18.00 Ogrody wieku oświecenia — felieton. 18.10 Rec. śpiewaczy Anieli Szlemińskiej. 18.45 „Młodzieniec z piórem bocianim" — baśń chińska. 19.00 Koncert rozrywkowy z sali YMCA. 20.45 Dziennik i pog. 21.00 Audycja dla wsi.. 21.10 Chopin a Polska ziemia". 21.50 Wiad. sportowe. 22.00 Schubert (płyty). 22.55 Przegląd prasy i Ost. dzien.

WARSZAWA II: 13.00 Koncert rozrywkowy (płyty). 14.00 Parę informacji. 14.05 Program. 14.10 Solistów. H. Tryburcy - Kowalska — sopran, T. Gocławski — wiolonczela. 5.10 Wiad. sportowe. 15.05 Zespół Różewicza. 15.00 Wiad. sportowe. Różewicza. 17.00 Pog. akt. 17.10 Beethoven — płyty. 18.10 Muz. lekka i tan. (płyty). 22.00 Przegląd kulturalny. 22.15 Muz. lekka i tan. (płyty).

CZWARTEK, 21 lipca.

WARSZAWA I. 6.15 Pišń. 6.20. Muzyka z płyt. 6.45 Gimnastyka. 7. Dziennik. 7.15 Ork. lwowska. 12. Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15.15 „Moje wakacje"—powieść Starego Doktora dla dzieci. 15.30 Muzyka lekka z płyt. 15.45 Wiad. gospod. 16. Soliści: I. Kurpisz - Stefanowa (fortep.) i J. Stefan (skrzypce). 16.45 C. O. P. —reportaż. 17. Muz. tan. 18. Przegląd wydawnictw. 18.10 Arie i pieśni w wyk. Al. Felińskiego. 18.30. Premiera słuchowiska „Powrót" St. Balickiego. 19. Koncert rozrywkowy. W przerwie ok. godz. 19.45 Aud. konkursowa P. R. 20.45 Dziennik i pog. 21. „Zbierajmy miód" — pog. 21.10 „Skrzypce i mandoliny". 21.50. Wiad. sportowe. 22. Koncert kameralny (z Krakowa). 22.35 Płyty. 22.55 Przegląd prasy. 23. Ostatni dziennik.

WARSZAWA II. 13. Piosenki i melodie z płyt. 13.55 Parę informacyj. 14. Program. 14.05 Koncert rozrywkowy z płyt. 15. Wiad. sportowe. 15.05 Zespół Winowskiego i Wróblewskiego. 17. Jak spędzić święto? 17.10 Pog. społ. 17.15 Czajkowski z płyt. 18.15 Muz. lekka i tan. z płyt. 22. „Radio odkryto sto lat temu". 22.20 Muz. lekk i tan. z płyt. 23. Chóry włoskie z płyt.

Tabela wygranych

1 dzień ciągnienia II klasy 42 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

GŁOWNE WYGRANE.

25.000 zł. — 115989
10.000 zł. — 83195 136787
5.000 zł. — 7133 15531 51354 58632 84940
5.000 zł. Nr. 97178.
2.000 zł. — 103228 110144
2.000 zł. N-ry 83836 133839.
1.000 zł. — 27156 58677 122662
500 zł. — 7022 73457 94351 142389
Po 500 zł.: 145622 154542 159413.
250 zł. — 1272 4042 11257 15503 17367 20275 37736 45011 56751 60668 64571 83027 83580 89390 98823 106572 112141
Po 250 zł.: 9714 10926 23769 38929 43690 62246 70636 94517 123913.

Wygrane po 125.—.

218 779 1027 279 511 631 710 851 87 2474 859 925 3118 4722 56 92 975 5513 70 900 6138 656 896 7707 913 8256 9061 405 874 10090 186 202 581 603 695 980 11038 342 931 12802 13328 469 633 921 84 14631 15090 378 16669 17276 790 18138 85 313 827 984 19079 348 652 20295 348 22243 23023 256 892 24030 475.

26004 213 355 852 27328 36 28149 693 881 927 29428 660 96 30272 643 31443 622 32061 77 192 33789 944 34403 593 812 35043 960 36207 893 37234 76 341 38018 60 186 307 454 650 39082 151 202 40328 679 824 952 41615 42229 872 43379 44234 456 45247 864 995 46204 517 687 47253 315 470 655 48262 508 825 49286 402

50567 807 51202 54626 61 98 728 55078 139 56266 438 44 736 964 57391 530 673 778 58244 345 59146 417 49 90 60035 342 710 61144 238 87 330 813 79 923 62070 338 820 63056 135 64075 234 98 532 65203 325 985 66024 67469 68152 268 602 69920 71170 240 720273 330 73012 781 977 74041 95 393 782 34

75261 428 918 20 76357 858 903 73223 85 672 78058 77 87 214 687 79031 312 80230 49 328 72 515 81013 54 758 82 82247 959 83377 718 851 926 845s27 622 980 85310 86319 86 875 87037 46 767 88522 757 920 90588 91144 97 212 384 555 92292 68 465 614 914 93594 996 94218 27 349 558 96304 23 759 97454 686 720 976 98172 521 38 603 99318 24 28 69 656 60

100000 100030 100060 76 385 504 827 101 747 66 102 494 862 103 891 104 389 539 730 864 105 118 487 106 236 776 921 107 252 394 621 108 593 109000 55 264 614 110 015 827 111 416 633 935 64 112 690 832 113 555 114 086 270 315 4880 609 672 115 295 622 116 032 58 210 756 118 161 734 119 289 523 821 120 267 76 659 799 121011 24 700 122 133 609 123004 63 1884 124094 568 942 126030 351 707 127008 67 475 649 128647 19003 836 942 130 161 524 131036 265 436 725 133006 11 134403 79 744 136931 137340 448 814 982 138246 525 647 798 892 139002 315 700 140 341 536 826 141038 151 574 906 142452 143856 144 329 45 959 83 145049 103 387 429 73 544 88 762 970 146076 117 69 73 96 604 147070 356 538 148183 222 26 560 602 149011 344 763 65 150 442 95 504 151164 354 517 759 809 152091 729 153169 217 572 154055 414 17 590 946 155070 114 56166 157042 269 158223 374 159033 52 978 663 701

Wygrane po 62.50.

179 586 724 1056 99 643 2104 352 477 748 31 40 3258 808 943 4116 67 491 87 550 16 662 891 976 5316 472 702 6076 961 7269 468 89 671 861 8126 435 659 781 88 963 9079 160 431 38 614 10313 475 526 755 996 11118 517 626 41 754 91 94 901 12169 334 656 58 709 861 951 13172 85 444 549 795 989 14496 582 770 15136 284 318 657 860 960 16431 17396 561 979 18172 241 68 667 724 830 980 19009 94 668 702 31 874 20378 9 409 518 50 626 82 719 21524 86 829 933 22152 308 418 88 753 91 23435 653 771 977 24037 87 364 618 54 951.

25304 495 707 26007 27 194 735 51 27032 304 68 675 28007 117 35 569 738 76 91 29089 182 284 605 705 30191 353 403 8 577 976 31148 76 420 25 514 741 54 878 90 924 32165 309 36 517 33092 428 540 71 858 34846 948 35525 604 65 97 727 63 835 36120 58 357 583 683 961 37287 88 311 594 38045 584 748 88 885 942 39227 303 456 417 52 850 40009 10 293 489 546 659 41156 93 315 447 54 61 42127 63 74 358 443 677 751 43261 44145 504 69 607 11 45121 376 583 46043 144 47027 172 416 82 561 702 27 803 48012 560 789 982 49042

50182 288 622 741 51152 247 537 708 52304 74 696 733 87 990 53171 327 496 617 81 704 957 54109 244 488 605 860 55051 362 408 37 832 56161 91 249 506 60 657 739 900 57588 58133 300 522 47 723 98 921 59021 182 389 483 503 703 09 79 878 60052 391 752 826 43 974 61042 168 321 82 558 75 831 46 62644 774 800 952 58 63169 88 318 564 644 64359 77 831 77 900 98 65478 917 66520 686 734 847 67800 936 68028 512 68 604 14 828 69062 98 172 263 74 750 90 700 803 964 70269 90 491 71158 412 27 886 937 72048 231 502 95 612 832 73047 227 737 74281 474 909 76156 255 361 788 77405 543 97 805 [illegible] 78097 559 79288 317 91

80048 283 308 32 534 63 658 [illegible] 199 449 601 50 708 967 82053 195 399 547 801 907 83266 605 796 84153 495 671 734 892 85290 607 86074 137 344 786 87133 85 308 527 633 783 802 88131 80 475 348 870 90064 345 91104 369 968 92136 89 349 611 98 800 45 919 93009 288 413 620 29 94321 401 729 95165 343 624 707 96076 203 364 66 74 446 97431 743 931 98744 92 903 99344 609 97 [illegible] 932

100315 404 28 911 102 666 98 825 57 103 261 480 834 902 104084 169 209 45 579 94 617 717 933 67 105008 24 307 579 94 617 717 933 67 105008 24 307 530 34 106 368 569 851 95 107032 77 668 879 108 128 285 388 716 991 110 570 111809 113368 720 82 862 942 114 33 468 664 66 116055 76 250 464 500 1 769 913 116084 259 433 609 11 45 117628 118386 119438 [illegible] 120036 240 930 121363 590 [illegible] 122407 609 123273 373 496 124406 887 125009 126099 659 852 128[illegible] 311 519 68 829 39 129073 329 765 874 130085 290 42 56 777 990 131043 823 132366 505 133412 786 134397 525 79 621 135510 656 134121 695 137437 532 618 890 138204 588 650 139218 25 398 539 61 140029 367 79 588 141 456 512 142032 86 142 680 143031 112 344 754 88686 144053 438 66 785 838 145175 96 236 410 504 146374 4 964 148222 454 844 [illegible] 148423 771 959 149035 272 [illegible] 150147 818 72 969 151 142 478 [illegible] 152220 313 528 153169 348 90 [illegible] 63 154730 893 155135 65 593 [illegible] 156062 74 157120 341 924 158171 216 435 40 728 878 159193 708 946.

III ciągnienie

Wygrane po 125.—.

81 157 331 722 1532 2339 829 3283 363 485 4446 5134 456 936 6106 265 638 7063 440 63 879 953 8022 9222 709 10019 10001 56 153 11547 12259 489 721 13423 974 14128 409 98 584 678 15177 885 16218 879 17987 18176 322 969 20104 799 923 34 21096 947 22036 150 837 23102 886 24044 335 797.

26503 609 27164 75 28181 409 566 29120 444 30082 293 461 619 860 64 31486 32662 33331 2 519 934 34194 937 36204 923 37361 38163 84 231 39107 47 84 257 979 40251 499 42088 99 839 43502 913 44195 45240 896 46787 47679 48591 49171 729 913.

50570 687 51664 52661 951 53068 959 54431 780 819 55144 292 56211 431 39 658 918 57176 931 58296 353 747 5990 60 119 218 61256 714 62134 253 480 612 8118 63 704 964 64165 870 65097 504 710 66159 67 742 891 67088 69077 70 358 468 612 71523 882 72793 73258 962 74066 124 75063 167 230 634 76219 586 642 944 77044 778 979 78527 747 79187 560 80078 669 762 81221 353 94 738 847 83894 84161 226 67 746 961 85160 86359 861 87356 544 675 772 88003 68 89021 360 90069 233 316 509 91365 86 621 92079 93625 704 869 94149 95259 74 486 96279 948 59 98483 99090 175 411 864 100433 603 33 10 101 230 102295 103600 839 104020 369 105180 395 709 106737 878 107404 814 109474 110278 624 820 111241 612 113427 875 92 114029 739 115045 343 477 862 116259 461 570 693 714 811 117213 362 758 120109 211 423 68 121428 51 123299 351 556 24035.

125251 127457 616 128072 214 953 129281 130867 131497 606 132178 681 133473 135325 807 136259 871 137295 679 138424 577 677 139192 834 72 141280 142415 605 143033 705 144777 145072 147 748 146093 840 147316 869 148384 819 149469 99 540 150084 314 817 151554 994 152347 675 153575 662 826 994 154201 982 157520 744 843 158052 159196 822

Wygrane po 62.50.

51 539 1161 263 406 604 845 2119 246 478 3702 866 4577 854 5186 439 53 642 91 6045 247 538 617 7364 551 622 8253 608 825 9235 56 356 535 853 10168 511 705 11075 247 514 49 912 12293 836 13005 845 82 14444 549 953 15095 532 16050 132 92 234 515 50 671 899 17117 575 79 13 675 18022 281 396 537 54 87 966 58 19104 10 319 651 816 988 20050 491 726 21023 697 22000 259 342 432 729 23897 24054 493 729 25174 554 729 26076 231 99 796 27169 670 813 28421 686 864 29725 853 30560 31060 455 733 32268 471 529 95 775 986 33180 963 34542 600 814 81 35 311 36642 983 37610 765 39680 817 48 40189 285 844 902 41204 329 625 833 42111 43301 44 77 44796 45296 46390 47332 71 788 48163 289 524 49273 468.

50179 660 781 802 51008 163 580 899 873 52327 53350 515 54286 788 907 20 55068 205 573 56118 57131 258 333 485 633 828 69 58608 752 818 59667 826 60376 450 520 634 90 736 842 61079 178 343 46 464 536 754 845 63531 65023 387403 791 920 32 66238 438 813 987 67175 725 933 68013 177 212 30 312 455 537 963 69574 637 719 70057 134 37 205 404 602 989 71066 573 72238 573 705 59 878 73037 201 74615 75210 18 39 348 419 755 915 76077 77432 588 742 78205 66 488 79424 800 91 930 80120 748 81130 33 255 433 83 666 797 83082 129 228 430 953 84062 93 212 59 665 85393 86565 87028 288 814 88003 159 644 825 89087 899 90012 307 434 527 745 91121 257 505 40 87 778 994 92240 719 904 94076 272 534 953 57 953049 428 628 96810 60 97060 257 341 63 562 98078 369 94 782 842 979 100908 47 80 101214 565 816 946 102785 99 103504 783 841 104285 335 568 975 96 105465 536 903 25 106266 107199 305 65 80 444 510 108091 496 806 63 109456 658 873 110071 373 96 468 111307 411 610 36 112040 304 712 810 906 113427 58 504 725 114121 294 805 115336 116027 259 488 835 117105 118818 907 119249 54 959 120194 465 755 121111 694 783 897 122024 42 123136 463 124027 204 43 527 806.

125085 373 126026 931 127636 952 128133 225 129129 367 618 130673 131211 704 132096 635 892 133050 667 134094 464 574 135116 324 697 981 136462 667 773 814 137286 648 138156 727 139180 229 46 411 97 541 140374 77 409 141148 383 544 602 32 867 42030 46 158 143289 145010 16 32 258 333 519 71 713 98 146108 376 446 634 147138 628 148421 149135 714 53 58 943 150832 151056 445 57 152010 51 205 365 450 53256 437 546 965 154157 867 909 155372 410 987 156048 184 255 346 726 157184 551 158300 735 159621 865 89
PO 125

IV ciągnienie

GŁOWNE WYGRANE.

25.000 zł. Nr. 152828.
20.000 zł. Nr. 17450.
10.000 zł. Nr. Nr. 6238 19234 26070.
5.000 zł. Nr. Nr. 17513 19899 97509.
2.000 Nr. Nr. 15210 38514 38797 79569 92174 149241.
1.000 zł. Nr. Nr. 9702 20573 43381 60278 87426 88691 105572 333091 138180 138642.
500 zł. Nr. Nr. 25614 36331 40722 43589 59004 60507 61749 70233 70246 78987 113241 128495 135144 144229.
250 zł. Nr. Nr. 1940 2150 2194 2212 5601 9491 11349 12147 12815 18473 20192 30209 30879 41513 43902 44469 45016 46447 47072 47952 54370 54680 55074 61487 69809 75789 86013 86728 88649 91769 92556 93123 95259 98192 99165 105895 106194 107145 110392 119656 124974 129080 129905 135763 137229 140520 142614 143510 148946 154086 155083.

Wygrane po 125.—.

2072 6053 11092 16060 18074 19004 15 719 934 16 60 746 17 205 920 18 74 429 19 4 375 668 20 355 465 21 219 501 927 23 27 35 47 22221 718 351 80 24313

25086 170 206 602 26207 413 581 667 948 27057 669 980 28226 560 831 984 29069 622 822 61 30139 620 954 31195 277 689 749 866 32804 33631 87 929 34162 546 35264 374 84 595 668 37108 27 208 68 426 38185 577 39011 41781 42305 43291 46058 843 47086 189 714 49097 132 670 774 913 31 50056 577 51374 52086 217 53173 261 420 38 501 41 77 55335 591 683 861 977 56350 64 57206 886 58492 537 59313 60063 101 682 61062 749 861 64 62103 706 63322 828 64506 65737 66150 67176 299 361 427 68026 934 69012 63 392 576 70035 71610 72627 74513 649 778 76004 695 77206 554 615 16 78364 606 731 79206 331 80278 315 424 549 81780 954 82025 454 732 898 83647 861 84207 460 668 85113 35 733 893 86355 439 87894 986 88433 821 89019 72 535 90159 91258 93425 94013 962 95375 96110 97044 99941.

101592 652 943 102249 368 104694 799 813 55 910 105048 650 816 106446 508 22 108276 109031 105 403 745 110536 111418 508 112826 114115 80 115220 404 116138 740 809 118259 757 119027 52 313 633 864 912 120097 567 614 121220 122350 697 701 91 123572 125190 522 846 123218 596 98 975 98 127227 53 592 929 66 128092 184 263 129088 556 619 915 130166 382 434 735 131044 378 600 721 132307 133484 134837 137114 318 932 140420 980 141211 712 25 995 142253 598 143143 619 980 144078 622 802 145466 637 660 146047 107 524 981 148202 877 149078 308 709 150739 151029 187 152261 408 797 855 86 153277 531 812 154266 155155 156270 158485 159326 642 771,

Wygrane po 62.50.

2092 4088 8054 20073 22081 23089 656 981 4 59 88 453 814 960 5 194 540 826 966 6 170 658 760 983 7 348 978 8054 446 576 870 9 133 84 370 661 10 179 574 657 944 924 11796 12773 993 13727 14376 621 15146 51 322 73 676 16113 437 787 814 919 18326 19288 200073 445 539 21354 694 775 23088 757 59 873 24454 542 65 708.

25142 96 202 57 589 26135 356 587 772 856 27689 28365 881 937 29202 30297 309 31053 185 413 605 946 32288 89 516 835 33220 49 426 637 887 905 34003 356 424 625 29 710 53 983 35139 691 745 964 36021 33 65 191 416 47 831 37070 242 57 604 43 884 38077 206 408 808 928 63 39413 552 826 45 40038 429 500 18 834 41125 295 699 703 968 42208 345 953 43645 44555 602 794 804 68 911 45177 266 560 919 73 46192 307 67 467 602 860 904 47226 48490 49123 219 366 972 50156 294 808 52106 204 64 534 814 38 73 53037 208 519 54189 366 55131 518 68 882 999 56003 500 646 57124 352 53 425 73 89 58096 109 477 97 993 59106 278 566 958 76 60313 711 956 67 84 61056 110 90 653 780 62174 307 462 505 56 58 664 722 63941 64046 130 526 947 65055 265 99 467 547 895 67232 485 89 557 612 870 92 68323 443 520 716 821 69104 334 477 70089 90 125 393 71201 42 55 361 435 739 813 94 72057 68 144 48 656 73336 641 62 919 74116 224 597 948 75292 470 847 90 939 76088 279 509 628 91 713 82 959 77030 252 711 78035 49 109 98 201 369 657 791 977 79062 364 428 80184 458 962 81055 88 132 538 636 792 82303 512 678 892 83166 83 564 805 80 950 84334 85276 770 86835 45 87120 346 827 44 88008 193 245 705 802 947 89322 34 754 925 90125 48 313 571 655 91109 215 96 696 884 92432 713 94013 202 516 95270 87 571 96182 361 598 776 97061 354 439 588 635 98277 489 99000 87 784

100294 450 776 101470 782 102434 72 769 103140 305 917 62 104035 232 105124 400 542 106624 107383 770 108433 528 73 109172 681 98 813 972 110881 111710 821 112164 218 597 937 113030 550 665 723 920 114034 114 312 684 714 812 115148 116012 43 90 119 301 117305 118489 119027 104 324 97 453 758 889 12087 353 833 121218 321 420 751 68 122586 749 997 123400 78 581 855 124045 81 125138 289 364 126529 779 896 127189 685 705 128765 129018 403 537 130468 588 644 131231 360 72 438 946 132432 858 133161 471 675 134830 64 135000 107 611 136056 281 137855 138019 433 140423 574 616 924 43 141607 45 789 834 142169 412 559 650 823 143143 93 226 49 609 21 821 144094 387 430 760 984 145579 614 920 146361 147196 264 738 148072 789 823 149508 915 150127 72 629 736 953 151011 15 83 170 722 883 152559 736 153743 977 154383 448 792 155268 347 453 156416 503 856 157083 543 158040 431 643 908 158260 400.

KRONIKA KRAKOWSKA

Strajki na robotach publicznych

Jak było do przewidzenia na robotach publicznych finansowanych przez Fundusz Pracy dochodzi raz po raz do zatargów z powodu wprowadzenia 4-dniowego tygodnia pracy. Przez kilka dni z rzędu robotnicy zatrudnieni na robotach publicznych strajkowali demonstracyjnie dla poparcia żądania wprowadzenia pełnego tygodnia pracy. Przy budowie remizy tramwajowej doszło do dwukrotnego strajku okupacyjnego.

Ostatnio udała się delegacja robotników do województwa, gdzie przedstawiła swe żądania naczelnikowi wydz. społeczno-politycznego p. Muchniwskiemu, który jednak oświadczył, że sprawa ta nie leży do zakresu kompetencji władz centralnych.

Kiedy interwencja nie odniosła skutku, robotnicy odbyli zebranie, na którym postanowiono wysłać memoriał do p. premiera.

„Bezrobotni miasta Krakowa, zorganizowani w Klasowym Związku, zatrudnieni na robotach publicznych, finansowanych przez Fundusz Pracy, na odbytym zebraniu Zarządu Sekcji Robotników Ziemnych, wraz z poszczególnymi delegatami odcinków robót publicznych zwracają się tą drogą do Pana Prezesa Rady Ministrów z prośbą:

O wprowadzenie 6-cio dniowego tygodnia pracy na terenie woj krakowskiego, a w szczególności m. Krakowa, gdyż obecne zarobki 3.60 zł. dziennie dla mężczyzn przy 4-ro dniowym tygodniu pracy dają w sumie po potrąceniu na świadczenia socjalne 13 zł. 27 gr. tygodniowo, a dla kobiet 2 zł. 60 gr. dziennie, co w sumie daje zarobek przy 4-ro dniowym tygodniu pracy po potrąceniu na świadczenia socjalne 9 zł. 67 gr.

Powyższe zarobki nie pokrywają w żadnym wypadku najprymitywniejszych potrzeb życiowych, nie mówiąc już o oszczędnościach na okres zimowy. Dodać należy, że zatrudnieni bezrobotni są to ludzie obarczeni licznymi rodzinami, a praca jest jedynym środkiem ich utrzymania. Wskutek późnego uzyskania pracy i nędznych zarobków, znaleźli się robotnicy robót publicznych i ich rodziny w skrajnej nędzy.

Rozpaczliwa sytuacja materialna, oraz widmo wyrzucenia na bruk uliczny z powodu niepłacenia czynszu za mieszkanie pchnęła bezrobotnych, zatrudnionych przez Fundusz Pracy do zademonstrowania swojej krzywdy w formie 2-u godzinnego przez trzy dni strajku. Na terenach woj. warszawskiego i lwowskiego bezrobotni zatrudnieni przez Fundusz Pracy pracują już po 5, względnie 6 dni w tygodniu. Takie potraktowanie bezrobotnych z woj. krakowskiego, a w szczególności m. Krakowa wywołuje wielkie rozgoryczenie.

Dodać należy, że artykuły pierwszej potrzeby niewspółmiernie wzrosły do stawek zarobkowych unormowanych w roku 1936 przez władze administracji państwowej.

Dotychczasowe kołatania na terenie Urzędu Wojewódzkiego i Funduszu Pracy w Krakowie nie dały żadnych pozytywnych rezultatów, gdyż jak nas informowano sprawa ta zależna jest wyłącznie od władz administracji państwowej.

Sądzimy, że miarodajne czynniki zrozumieją ciężkie położenie robotników i pozytywnie załatwią ich prośbę. Takiego załatwienia sprawy domaga się zarówno wzgląd na elementarne zasady humanitaryzmu i sprawiedliwości społecznej jak i na interes publiczny. Robotnicy wykazali dużo taktu i umiaru i chcą wyczerpać wszelkie środki, celem spokojnego załatwienia sprawy. Nie można ludzi cierpiących nędzę i głód wyprowadzać z równowagi, bo wtedy do głosu dojdzie rozpacz.

Zmiany w Zyd. Zw. Inwalidów Wojennych?

W związku z ujawnieniem przez nas pisma p. Bachnera, prezesa Żyd. Zw. Inw. Wojen., w którym zadenuncjował on tow. Bluma wobec władz administracyjnych, krążą pogłoski, że p. Bachner ustępuje ze swego stanowiska. Denuncjacja została udowodniona, przeto więc konsekwencją tego faktu było by usunięcie denuncjanta z widowni życia społecznego. Najwyższy czas.

Zakończenie strajku w wapienniku miejskim

Jak już donosiliśmy w wapienniku miejskim wybuchł strajk, który zakończono w poniedziałek 18 b. m. *Robotnicy uzyskali podwyżkę dniówki do 47 gr. na godzinę*, przy czym zagwarantowano im przy robotach akordowych minimum wynagrodzenia w wysokości zarobku za dniówkę.

W sprawie rezolucyj ustalono w zasadzie turnusy co rok, t. zn. że w jednym roku jedna partia będzie redukowana na zimę, w następnym roku druga partia. Zredukowani po wyczerpaniu zasiłku bezrobocia będą przyjęci z powrotem do pracy na poprzednich warunkach. Sprawa redukcji będzie ostatecznie załatwiona po powrocie z urlopu prezydenta miasta.

Co do przenoszeń robotników wapiennika do cegielni czy betoniarni, dyrekcja złożyła oświadczenie, że w zasadzie nie będzie przenosiła robotników z wyjątkiem rzemieślników. Gdyby atoli okazała się konieczność przeniesienia w wypadku pilnych robót, robotnicy-wapniarze wrócą po skończeniu robót do wapiennika.

Co do przyjmowania i zwalniania robotników przyjęto zasadę, że dyrekcja nie będzie kierowała się względami przynależności związkowej. Skończą się więc czasy dyktatury p. Rojkiewicza, który odgrażał się robotnikom, należącym do klasowego Związku, forytując „ozonowy" Polski Związek.

Po pertraktacjach w prezydium miasta delegacja przedstawiła rezultaty obrad strajkującym. Robotnicy domagali się podwyżki zarobków do 50 gr. za godzinę. Po dyskusji uchwalono na razie przyjąć ustalone na konferencji warunki i przystąpić do pracy. Do zebranych przemówił tow. dr. Szumski, który wezwał robotników do zjednoczenia się w szeregach klasowego Związku.

Robotnicy wapienników odnieśli piękny sukces dzięki solidarności i nieugiętej postawie. Z dalszych postulatów nie rezygnują i w swoim czasie rozpoczną ponowną akcję o ich zrealizowanie.

Historie dnia

Samochód najechał na furmankę. Na ulicy św. Gertrudy samochód osobowy najechał z tyłu na dwukonny wóz naładowany jarzynami, powożony przez Piotra Wilka, zam. w Topoli pow. Pinczów. Wskutek wstrząsu spadła z wozu 19-l. Jadwiga Wil, doznając ogólnych potłuczeń.

Potrącona przez samochód. Marian Kukucz, absolwent WSH. prowadząc samochód u zbiegu ulic Dunajewskiego i Karmelickiej potrącił Antoninę Kowal, zam. przy ul. Floriańskiej 41. Kowalówna doznała ran tłuczonych głowy i lewego uda.

Ofiara Wisły. W czasie pławienia koni w Wiśle na Zabłociu utopił się Józef Bazyla, lat 38, woźnica, zam. w Borku Fałęckim.

Na gorącym uczynku. Michał Grabicz, został zatrzymany na gorącym uczynku kradzieży w mieszkaniu Lazara Frydmana przy ul. Miodowej 16.

Atak szału. Na plantach w Krakowie, dostał nagle ataku szału Władysław Nowacki. Zdjął on ze siebie ubranie a następnie bieliznę. Wezwany lekarz pogotowia odwiózł umysłowo chorego do szpitala św. Łazarza na oddział VI.

55 aresztowanych w jednym dniu. Organa PP. doprowadziły i zatrzymały w ubiegłej dobie w Krakowie: dla stwierdzenia tożsamości 42 osoby, za opilstwo 7 osób, za kradzież 1 osobę, poszukiwane za różne przestępstwa 4 osoby, za żebractwo 1 osobę.

Poszło o klucz. Wezwano Pogotowie Ratunkowe na ul. Topolową 38 do Bronisławy Dziuby, krawcowej, którą Józef Stachurski emeryt PKP. zranił siekierą w głowę. Przybyły lekarz przewiózł ranną do szpitala św. Łazarza. Powodem zranienia była sprzeczka ze Stachurskim o wspólny klucz do klozetu.

Upadek z roweru. Woźny Izby Handlowej Cichacz, zamieszkały w Bronowicach, jadąc rowerem przez Borek Fałęcki, upadł tak nieszczęśliwie, że doznał złamania obojczyka i wstrząsu mózgu. W stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala św. Łazarza.

Repertuar

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Przedstawienie warszawskiego Teatru Ateneum z St. Jaraczem na czele.

Środa, 20.VII. „Cieszmy się życiem".

Radio krakowskie

ŚRODA, 20 lipca.

8.00 Muzyka lekka — płyty. 14.00 Muz. obiadowa — płyty. 15.10 Lokalne wiadomości gospodarcze. 15.15 Audycja dla dzieci: a) skrzynka w opr. Krystyny Krupińskiej, b) „Peer Gynt, norwecki bohater" — opowieść z muzyką Edwarda Griega. 17.00 Piosenki w wyk. chóru Dana — płyty. 17.10 „Miniatury kwartetowe" w wyk. Kwartetu smyczkowego Rozgłośni Krakowskiej w składzie: Stanisław Mikuszewski (I. skrz.), Herbert Nierychło (2. skrz.), Henryk Zarzycki (altówka), Józef Makowiec (wiolonez.). 17.50 Program. 17.55 Wiadomości bieżące. 21.00 Władysław Orkan: „Opowiadania" — odcinek prozy. 22.00 Lok. mości sportowe. 22.05 Koncert rozrywkowy w ork. salonowej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego (z Krakowa). W przerwie „Samochód" humoreska W. Raerta (z Krakowa).

CZWARTEK, 21 lipca.

8. Muzyka lekka z płyt. 14. Muzyka obiadowa z płyt. 15.10 Lokalne wiad. gospod. 15.30 Odczyt: „O rybach, które boją się wody" wygł. dr. Z. Grodziński, prof. U. J. 17. „Kraków wczorajszy i dzisiejszy": „Rzecz dotychczas niesłychana o niektórej pannie zacnej, porwanej z klasztoru" — wygł. dr. J. Dobrzycki. 17.10 Popularne melodie i piosenki ludowe. Wyk.: F. Bieniek (śpiew), J. Marmor (fort.) 17.50 Program. 17.55 Wiad. bieżące. 21. „Zagadnienia": „Dziecko w prawie rodzinnym" — odczyt wygł. dr. S. Gołąb, prof. U. J.

Radio śląskie

ŚRODA, 20 lipca.

5.15 Audycja poranna — płyty. 6.20 Muzyka — płyty z Warszawy. 13.50 Wiadomości bieżące. 14.00 Koncert życzeń. 15.10 Giełda zbożowa i towarowa w Katowicach. 15.15 „Kukiełki śląskie": „Przygoda nad rzeką". Tekst i reż. Heleny Tymienieckiej. Piosenki w opr. Władysława Muzyka-Żmudzkiego. 15.35 „Na wsi" — koncert dla dzieci — płyty. 17.00 Muzyka taneczna — płyty z Warszawy. W przerwie: Program na jutro. 21.00 Wład. Orkan: „Opowiadania" — odcinek prozy (z Krakowa). 22.00 Wiadomości sportowe. 22.05 Koncert rozrywkowy w Ork. Salonowej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego. W przerwie ok. godz. 22.25 Humoreska Wilhelma Raerta p. t.: „Samochód".

CZWARTEK, 21 lipca.

5.15 Aud. poranna z płyt. 6.20 Muzyka—płyty (z W-wy). 13.30 Wiad. bieżące. 14. Muzyka obiadowa (płyty z Krakowa). 15.10 Giełda zbożowa i towarowa w Katowicach. 15.30 „...koda" — pog. dla młodzieży — wygł. M. Znatowicz - Szczepańska. 17. Wiad. radiotechniczne — J. Głachotny. 17.10 Popularne melodie i piosenki ludowe. Wyk.: F. Bienicki (śpiew) i J. Marmor (fort.) (z Krakowa). 17.50 Wiad. rolnicze. 17.55. Program. 21. „Z życia gospodarczego Śląska": „Ustawodawstwo o nieuczciwej konkurencji" — pog. J. Ziemięckiego. 22. Wiad. sport. 22.05. „Za miedzą" — aud. słowno - muzyczna.

Groźna szajka bandytów przed sądem

Swego czasu grasowała w okolicach Jasła i Tarnowa groźna szajka bandytów. Po pewnym czasie zdołano ich ująć. Ostatnio Stanisław Nowak, Stefan Hudyka, Feliks Bochenek i Stanisław Szwiec odpowiadali przed sądem jasielskim za napad w Rzepniku Strzyżewskim na dom Anny Pociecha w celach rabunkowych. Do wnętrza dostali się przez dach. Skoro jednak weszli do sieni głośne gęganie gęsi zbudziło domowników. Bandyci zbiegli, przedtem jednak zastrzelili Klemensa Pociechę. Dopiero na podstawie przychwyconych grypsów ustalono definitywnie ich winę. Na rozprawie wszyscy z wyjątkiem Nowaka do winy się przyznali. Nowak przyznał się w ostatnim słowie, wskazując na Hudykę jako zabójcę. Sąd skazał Nowaka na 15 lat więzienia, Hudykę i Bochenka po 8 lat więzienia, a Szwieca na 6 lat. Wszystkim odebrano prawa obywatelskie na 10 lat i wszystkich (za wyjątkiem Szwieca) postanowiono umieścić w zakładzie dla niepoprawnych.

Tragiczny finał lekcji pływania

Ubiegłej niedzieli w Bogamiłowicach k. Tarnowa w czasie kąpieli w Dunajcu utonęła Zofia Majewska, studentka chemii, odbywająca praktykę wakacyjną w fabryce w Mościcach.

Majewska udała się do kąpieli w towarzystwie praktykującego również w Mościcach studenta chemii, Władysława Zaka, który sam nie umiejąc pływać, zaczął ją uczyć sztuki pływania w najgłębszym miejscu pod mostem kolejowym. Żak, widząc, że Majewska tonie, rzucił się jej na ratunek i sam począł tonąć, tak, że z trudem wydobyto go. Zwłok Majewskiej do tej pory nie odnaleziono.

Kelnerowi z ul. Siennej grozi kara do 2 lat więzienia

Kelner Witkowski z restauracji „Rosego" przy ul. Siennej w Krakowie, który został aresztowany po śmiertelnym wypadku bufetowej tejże restauracji, będzie odpowiadał przed Sądem Grodzkim w Krakowie, oskarżony o groźby karalne. Witkowskiemu grozi kara do 2 lat więzienia.

Skazanie awanturnika

Sąd Okręgowy w Krakowie skazał na 6 miesięcy więzienia Władysława Musiała za to, że jadąc bez biletu z Krakowa do Mydlnik, rzucił się z nożem na konduktora, który go zatrzymał.

Za pobicie

Przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie odbyła się w poniedziałek rozprawa przeciw Józefowi Cudakowi i Janowi Kędziorze, skazanym w pierwszej instancji na 10 miesięcy (Cudak) i 7 miesięcy (Kędziora) więzienia za ciężkie pobicie Jana Kulawika. Sąd Apelacyjny zatwierdził wyrok pierwszej instancji.

Ogłoszenia drobne

Leopold Sikora st. magaz. P. K. P. zgubił portfel z dwoma dowodami osobistymi kolejowymi. Łaskawy znalazca jest proszony za odpowiednim wynagrodzeniem znaleziony portfel oddać dozorcy domowemu w w Krakowie przy ul. Topolowej 27.

Z miasta

URLOP PREZYDENTA KRAKOWA.

Z dniem 18 lipca b. r. prezydent miasta dr. Kaplicki rozpoczął doroczny urlop wypoczynkowy.

DWA POCIĄGI POPULARNE.

Liga Popierania Turystyki organizuje 24 b. m. (niedziela) wycieczkę pociągiem popularnym z Krakowa do Kalwarii Lanckorony, na „Targi Kalwaryjskie" za 2.10 zł. tam i z powrotem.

Odjazd z Krakowa godz. 6.10, przyjazd do Kalwarii godz. 7.20, odjazd z Kalwarii godz. 18.40, przyjazd do Krakowa godz. 19.50.

Liga Popierania Turystyki organizuje 24 b. m. (niedziela) wycieczkę pociągiem popularnym z Krakowa do Katowic pod hasłem „Zwiedzamy miasto kominów".

Odjazd z Krakowa godz. 8.30, przyjazd do Katowic godz. 10.17, odjazd z Katowic godz. 20.15, przyjazd do Krakowa godz. 22.40.

Cena za przejazd tam i z powrotem wraz z kuponem upoważniającym do bezpłatnego zwiedzenia miasta wynosi 3 zł. od osoby.

Kina

ADRIA: „Postrach Mongolii i Sylwetki".

ATLATNIC: „Czarownica z Salem" i „Kariera panny Joanny".

KINO TEATR BAGATELA: Z powodu remontu budynku nieczynny.

ŁOPP: „Kochana dziewczyna" i „Postrach Dzikiego Zachodu".

MUZEUM: „Książątko"

PROMIEŃ: „Ostatni Poganin" i „Promienie zagłady".

STELLA: „Alotria i Sobowtór" Jacka Martimera".

SWIT: „Ostatni alarm".

UCIECHA: „Tajny agent" i „Milioner na tydzień".

WANDA: „Zawcześnie się pobrali".

KINO DOMU ŻOŁNIERZA: „Ostatni atak".

Ciekawa statystyka z Katowic

Według zestawień statystycznych zatrudnionych było w Katowicach w ub. roku 1958 samodzielnych rzemieślników jak malarze, murarze, stolarze, kominiarze, zduny, szewcy, krawcy i t. d. Dużo jest rzeźników, bo 227, 137 piekarzy i 41 cukrowników, 247 krawców, 67 krawczyń, 52 pracownic kapeluszy, 44 kuśnierzów, 152 fryzjerów, 34 zegarmistrzów.

Istniało 198 sklepów spożywczych, 230 mleczarń i t. d., 248 sklepów towarów mieszanych, 158 sklepów konfekcyjnych, 50 sklepów z obuwiem, 156 sklepów z materiałami, 119 sklepów galanteryjnych, 52 księgarń i sklepów papieru, 17 kwiaciarń, 91 sklepów samochodowych, maszyn do szycia i pisania, rowerów, 5 sklepów broni i t. d. Ogółem znajduje się w Katowicach 2761 sklepów i kiosków.

Poza tym znajduje się w Katowicach 316 zakładów fabrycznych jak mebli, porcelany, szkła, kafli, konserw, młyny, huty i t. d.

Bezrobotni przyczynili się do upiększenia miasta

Dokoła Tarnowskich Gór znajdowały się stare hałdy szłaki, które szpeciły miasto. Teren ten odstąpiono bezrobotnym pod ogródki działkowe, których założono przy pomocy miasta ok. 300 Dziś hałdy te są zupełnie zielone. Szczególnie ładnie wyglądają ogródki przy domkach dla bezrobotnych. Wszędzie tu pełno kwiatów, krzewów, zieleni i drzewek owocowych. Poza tym również ... obywatele posiadający pracę zakładają ogródki. Całe miasto dziś jest otoczone wieńcem ogrodów, co przyczynia się wielce do pięknego wyglądu miasta.

W okręgu przemysłowym jest bardzo dużo hałd, które szpecą ogromnie wygląd G. Śląska. Wystarczy popatrzeć na hałdę przy kop. „Katowice" w Bogucicach. Dla czego nie dążą władze do wydzierżawienia tych hałd bezrobotnym?

Strajk w fabryce „Dermos"

Onegdaj wybuchł strajk okupacyjny w fabryce „Dermos". Powodem strajku jest wypowiedzenie pracy robotnikom zatrudnionym w oddziale szklanym. Zwolnieni zażądali przyjęcia ich do pracy po przerwie przy równoczesnym zagwarantowaniu urlopów na wypadek, gdyby przerwa trwała więcej niż 3 miesiące.

Robotników z oddziału szklanego poparli robotnicy innych oddziałów. Cała załoga wysunęła żądanie regularnej wypłaty zarobków. Właściciel nie chciał spełnić postulatów robotników, wobec czego przystąpili oni do strajku. Strajkuje 150 robotników. W najbliższych dniach ma się odbyć konferencja w inspektoracie pracy.

Strajk w Artystycznych Zakładach Tkackich

Od miesiąca strajkują pracownice Artystycznych Zakładów Tkackich. Jak wiadomo, powodem strajku było żądanie podwyżki głodowych wprost zarobków i zawarcia umowy zbiorowej, która by uregulowała warunki pracy i płacy.

Właścicielki Zakładów płaciły pracownicom po *złotówce dziennie* (dosłownie). „*Najwyższy*" zarobek wynosił 13 zł. na tydzień t. j. 2.17 zł. dziennie. I działo się to w Krakowie w XX stuleciu pod bokiem inspektora pracy. „Biedne" właścicielki, posiadające kamienicę, nie mogą podwyższyć zarobków. Chcą nadal w nieludzki sposób wyzyskiwać pracownice.

Strajkujące postanowiły wytrwać w walce aż do zdobycia ludzkich warunków egzystencji.

OD REDAKCJI. Wszelkie korespondencje muszą być zaopatrzone imieniem i nazwiskiem autora oraz dokładnym jego adresem. Anonimów Redakcja nie będzie umieszczała.

Korespondencje, dotyczące organizacyj zawodowych i partyjnych muszą być zaopatrzone pieczęcią organizacji.

Kronika Bielska, Białej i okolicy

ODDZIAŁ: BIAŁA, KOMOROWICKA 4.

Jak wygląda prawda narodowców!

W niedzielę 10 lipca br. na powracającego do domu wieczorem Józefa Matlaka z Mesznej, napadła w Bystrej grupa wyrostków. W obronie swego życia Matlak użył broni, od której zginął, niejaki Kwaśny z Wilkowic. Matlak został aresztowany.

Endecy w „Orędowniku" z dnia 15 lipca br. napisali, że członkowie TUR-a mordują ludzi, a Józef Matlak, zabójca Alojzego Kwaśnego, ma być tym członkiem TUR-a, zaś niejaki Habdas po zranieniu Kwaśnego, miał mu zadać cios w głowę kamieniem brukowym.

Jest to wyssane z palca kłamstwo, przed którym endecy tutejsi nie cofają się, byle rzucić oszczerstwo pod adresem TUR-a.

Stwierdzamy, że zabójca Józef Matlak, nie był członkiem TUR-a, a Habdas nie uderzył kamieniem brukowym postrzelonego Kwaśnego, co stwierdza policja.

Komunikat

Biblioteka Okręgowej Komisji Klasowych Związków Zawodowych w Bielsku zawiadamia, że z dniem 20 lipca 1938 roku zostaje zarządzona przerwa, aż do odwołania w wypożyczaniu książek z biblioteki, z powodu reorganizacji biblioteki.

Szanownych członków — czytelników, którzy jeszcze nie zwrócili książek, uprasza się o zwrot tychże do dnia 20 lipca 1938 roku.

Za bibliotekę Komisji Kl. Zw. Zaw.

(—) Urbaniec Karol.
(—) Gurtler Alojzy.

Redaktor odpowiedzialny: JERZY CESARSKI.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo - Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.